Lodzer Tageblat № 145

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פּרייז 15 גראָשען

לאָדזער טאַגעבלאַט

היינט 6 זייטען.

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּעטריקאָווער 16. טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47

דאָנערשטאָג, י"ט סיון תרצ"ב | 23 czerwca 1932 | 25-טער יאַהרגאַנג

אַמעריקאַ'ס פאָרשלאַג וועגען ענטוואָפנונג

פאָדערט צו פערקלענערן די אַרמעען אויף אַ דריטעל, צו פערווערען טאַנקען, גאַז-אַנגריפען און די גאַנץ שווערע אַרטילעריע; צאָהל קריגס-שיפען דאַרפען פערקלענערט ווערען אויף אַ דריטעל

ענטוואָפנונגס-פראַגע ווידער אַמאָל בראש פון די ברענענדסטע צייט-פראַגען

גענף, 22. יוני (ספ.) די סענסאַציע פון טאָג איז געווען דאָס פלוצים'דיגע צוזאַמענקונפט פון דער הויפּט-קאָמיסיע פון דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ, וועלכע האָט ערשט געזאָלט צוזאַמענגערופען ווערען אין יולי. די זיצונג איז גערופען געוואָרען אויף'ן וואונש פון דער אַמעריקאַנער דעלעגאַציע, וועלכע האָט געוואָלט עפענטליך אַרויסטרעטען מיט איהר ענטוואָפנונגס-פּראָיעקט. די רעדנער באַמען(?) האָבען זיך אָנגעהויבען נאָכמיטאָג. דער אַמעריקאַנער דעלעגאַט אַמבאַסאַדאָר גיבסאָן האָט פאָרגעלייענט די אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע מיט נייע אינסטרוקציעס פון פּרעזידענט הובער פאַר די אַמעריקאַנער דעלעגאַציע צו דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ.

די דעקלאַראַציע איז פאַרעפענטליכט געוואָרען, האָט גיבסאָן ערקלערט, כדי צו אינפאָרמירען דאָס אַמעריקאַנער פאָלק ווי אַמברייטסטען. עס איז געקומען די צייט — זאָגט זיך אין דער דעקלאַראַציע, אַ סוף צו מאַכען מיט די פרטים און אָנצונעמען אַ ברייטע און קאָנקרעטע מעטאָדע פאַר די רעדוקציעס פון די עקזיסטירענדע ענטוואָפנונגס-לאַסטען. דאָס וואָלט אויך געווען אַנ ענטשיידענער שריט פאַר דער ווירטשאַפטליכער בעסערונג פון דער גאַנצער וועלט.

ווייטער ענטהאַלט די דעקלאַראַציע קאָנקרעטע פּראָפּאָזיציעס צו רעדוצירען אַלע בעוואָפנונגען אויף אַ דריטעל, און שטעלט זיך אָפּ אויף אַלע בעזונדערע מינים בעוואָפנונגען. וואָס שייך דער יבשה-מיליטער פאָדערט הובער אָפּצושאַפען טאַנקס, פערוועהרען גאַז-מלחמות און שווערע אַרטילעריע; רעדוצירען אויף אַ דריטעל אַלע יבשה-אַרמעען, וואָס שטייגען איבער די ציפער פון די אַזוי גערופענע פּאָליציי-קרעפטען. אונטער פּאָליציי-אַרמעע פערשטעהען די אַמעריקאַנער אַ צאָהל, וואָס איז נויטיג אויף צו זיכערן די אינערליכע רוה. די ב.ז. איצטיגע שלום-טראַקטאַטען — שרייבט אונטער די אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע, האָבען פערקלענערט די אַרמעען פון דייטשלאַנד, עסטרייך, אונגאַרן און בולגאַריען, צו דער הויך, וואָס איז נויטיג אויף צו דערהאַלטען די אינערליכע רוה. די פּאָליציי-קרעפטען פון אַנדערע מלוכות דאַרפען בערעכענט ווערען פּראָפּאָרציאָנעל צו די כחות פון די אויסגעראַבעוועטע 4 מלוכות. די איבעריגע כחות וואָס זיינען נויטווענדיג אויף צו פאַרטיידיגען פאַר אַנ'אויסערן אַנגריף דאַרפען פערקלענערט ווערען אויף אַ דריטעל. אין געביט פון פלי-וואָפען לעגט הובער פאָר פולשטענדיג אָפּצושאַפען די באָמבאַרדירונגס-אַעראָפּלאַנען. אויך דער ים-פלאָט דאַרף רעדוצירט ווערען אויף אַ דריטעל און קיינע פון די מלוכות טאָר נישט איבערלאָזען אַ גרעסערן טאָנאַזש פון אונטער וואַסער שיפען ווי 35 טויזענד טאָן.

צום סוף האָט גיבסאָן ערקלערט, אַז ער האָפט, אַז די אַמעריקאַנער פּראָפּאָזיציעס וועלען גינסטיג אויפגענומען ווערען.

סאָוויעטען און איטאַליען מסכים צו אַמעריקאַ'ס פאָרשלאַגען; ענגלאַנד און פראַנקרייך — געגען

גענף, 22. יוני (ספ.) אין דער דיסקוסיע איבער דער אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע האָט דער ענגלישער אויסערן-מיניסטער סיר סימאָן ערקלערט, אַז די ענטוואָפנונגס-קאָמיסיע וועט סוף כל סוף מוזען דערגרייכען צו אַ פערשטענדיגונג. אַ הסכם קען אָבער נישט דערגרייכט ווערען אויף'ן וועג פון אַנ'אינטימען(?) דעקלאַראַציעס נאָר ווען אַ צד וועט אַקצעפּטירען דעם צווייטען. אין אַלגעמיין האָט זיך דער רעדנער קריטיש בעצויגען צו דער אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע.

פּאָל באָנקור (פראַנקרייך) ערקלערט, אַז די אַמעריקאַנער פאָרשלאַג לעגט פאָר אַ צו גרויסע רעדוקציע פון די קריגס-בעוואָפנונגען, וואָס איז אונמעגליך ביים איצטיגען מצב פון דער זיכערהייט.

ליטווינאָוו האָלט אַ גרעסערע רעדע, אין וועלכער ער קריטיקירט די אַרבייטען פון דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ. צום סוף בעגריסט ליטווינאָוו די אַמעריקאַנער פּראָפּאָזיציעס אַלס ענליכע צו די סאָוויעטישע.

אויך דער דייטשער פערשטעהער, נאַדאָלני, האָט גינסטיג אויפגענומען די אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע. איטאַליען האָט אָהן פאָרבעהאַלטען אָנגענומען די אַמעריקאַנער פּראָפּאָזיציעס. דערווייל זענען די דעבאַטען פערענדיגט געוואָרען. די אַמעריקאַנער דעקלאַראַציע בלייבט איצט דער הויפּט-עלעמענט פון דער ווייטערדיגע געשפּרעכען.

ענגלאַנד וועט שענקען אַלע מלחמה-חובות

אַזאַ סענסאַציאָנעלע ערקלערונג זאָל מאַקדאָנאַלד אָפּגעבען אין לאָזאַן

פּאַריז, 22. (ספ.) די פּרעסע רעדט אַרום די מיינונגס-פערשידענהייטען אויף דער רעפּאַראַציע קאָנפערענץ.

„פּערטינאַקס" שטעלט פעסט, אַז די פראַנצויזישע דעלעגאַציע וועט ענטשיידען אָפּוואַרפען די ענגלישע מעגע באַלד און פולשטענדיג צושטרייכען די רעפּאַראַציע-צאָהלונגען און אין פאַל פון ווייטערדיגע בעמיהונגען מצד מאַקדאָנאַלד'ן אין דער דאָזיגער הינזיכט איז פראַנקרייך אפילו גרייט איבערצורייסען די לאָזאַנער קאָנפערענץ.

לאָנדאָן, 22. (ספ.) דער לאָזאַנער קאָרעספּאָנדענט פון „מאָרנינג פּאָסט" ברענגט אַ סענסאַציאָנעלע ידיעה, אַז מאַקדאָנאַלד זאָל נאָך היינט אָפּגעבען אַנ'אָפיציעלע ערקלערונג, אַז ענגלאַנד זאָגט זיך אָפּ פון די רעפּאַראַציע-צאָהלונגען און מלחמה-חובות, וואָס קומען איהר פון די אייראָפּעאישע בעלי-חובות. דער דאָזיגער בעשלוס זאָל זיין אונאָפּהענגיג פון דער שטעלונג, וואָס עס וועלען אָננעמען אַלע אַנדערע אייראָפּעאישע מלוכות אין דער פראַגע פון רעפּעראַציעס און מלחמה-חובות.

אין דער דאָזיגער ערקלערונג וועט מאַקדאָנאַלד אויסדריקען זיין איבערצייגונג, אַז אַלע אַנדערע מלוכות וועלען האַנדלען לויט'ן מוסטער פון ענגלאַנד.

פוילישער וויצע-פינאַנץ-מיניסטער קאָנפערירט מיט זאַלעסקי אין לאָזאַן

לאָזאַן, 22. (ספ.) עס איז דאָ אָנגעקומען דער וויצע פינאַנץ-מיניסטער קאָף, וועלכער האָט אָפּגעהאַלטען אַ קאָנפערענץ מיט מינ. זאַלעסקי.

די געשפּרעכען צווישען די מלוכה-מענער אין לאָזאַן

לאָזאַן, 22 (ספ.) היינט זענען פאָרגעקומען ווייטערדיגע געשפּרעכען צווישען מאַקדאָנאַלד'ן און העריאָ, מאַקדאָנאַלד און פאַפּען, ווי אויך פאַפּען און העריאָ. די טעמע פון די געשפּרעכען די רעפּעראַציעס און מלחמה-חובות.

פאָרשטעהער פון אַלע מיליטערישע עקספּערט-קאָמיסיעס ביי זאַלעסקי אין גענף

גענף, 22. (ספ.) היינט האָט מינ. זאַלעסקי אָפּגעהאַלטען אַ לענגערע קאָנפערענץ מיט'ן רומענישען מיניסטער טיטולעסקו. די דאָזיגע געשפּרעכען שטעהען אין שייכות מיט דער פראַגע פון אונטערשרייבען דעם פויליש-סאָוויעטישען נישט-אַנגריף-פּאַקט.

אי זאָוועגד איז ביים מיניסטער זאַלעסקי פאָרגעקומען אַנ'אויפנאַהמע פאַר די פאָרזיצער'ס פון די מיליטערישע עקספּערט קאָמיסיעס פון די בעזונדערע מלוכות אויף דער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ. עס זענען געקומען די פאָרשטעהער פון אַמעריקאַ, ענגלאַנד, עסטאָניען, יאַפּאַן, טשעכאָסלאָוואַקיי, יוגאָסלאַוויע, שוועדען און פראַנקרייך.

דייטשלאַנד גייט [illegible] רעפּעראַציע-[illegible]

לאָזאַן, 22. (ספ.) מינ. [illegible] (דייטשלאַנד) האָט היינט איבערגעגעבען מאַקדאָנאַלד'ן אַ מעמאָראַנדום, וואָס רעכענט אויס אַ גאַנצע רייה סבות, ווי אַרבייטסלאָזיגקייט, אונמעגליכקייט צו פערגרעסערן די שטייערן, אויסלענדישע חובות, וואָס ווייזען, אַז דייטשלאַנד איז נישט אימשטאַנד מסכים צו זיין אויף'ן פראַנצויזישען פּלאַן פון די רעפּעראַציעס.

אַ היטלעריסט פאָרזיצער פון פּרייסישען לאַנדטאַג

בערלין, 22 (ספ.) דער פּרייסישער סיים האָט אויסגעוועהלט אַלס פאָרזיצער דעם היטלעריסט קערל.

רעגירונגס-קריזיס אין לעטלאַנד אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע געגען דעם שולוועזען פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען

ריגאַ (יטאַ) אין צוזאַמענהאַנג מיט די לעצטע פאַראָרדנונג פון בילדונגס-מיניסטער קעהענס, וואָס ווערען דורך די פאָרשטעהער פון אַלע נאַציאָנאַלע מינדערהייטען בעטראַכט אַלס גלייכבעדייטענד מיט דער פערניכטונג פון דעם לעצטען בוסעל אויטאָנאָמיע פון מינדערהייטען-שולוועזען, איז נישט אויסגעשלאָסען, אַז עס זאָל קומען צו אַ קריזיס פון דער לעטישער רעגירונג.

די פּאַרלאַמענטאַריער פון אַלע מינדערהייטען גרייטען זיך אויפצודריבען אין לעטישען סיים און דער גאַנצער ברייט אַנ'אַנגריף געגען די פאַראָרדנונגען און זיי האָפען, אַז די פּאַרלאַמענטס-מעהרהייט וועט זיך אַרויסזאָגען געגען די דעקרעטען. דאָס וואָלט געצוואונגען דעם בילדונגס-מיניסטער צו דעמיסיאָנירען, אויב שוין נישט דעם גאַנצען קאַבינעט.

בעזה"י

אַ בשורה טובה פאַר לאָדזער יודען!

צום נייעם שול-יאָהר תרצ"ב/ג 1932/33 אי"ה ווערט געעפענט די שוין לאַנג-ערוואַרטעטע לערן- און ערציהונגס-אַנשטאַלט

„חורב"

וועלכע וועט בעזה"י זיין לשם ולתפארת פאַר'ן לאָדזער יודענטום.

„חורב" ווערט איינגעאָרדענט אין אַ קאָמפּאָרט איינגעריכטעטען היגיענישען לאָקאַל.

„חורב" איז די ערשטע ערציהונגס-אַנשטאַלט וואָס וועט געגריגדעט און אָנגעפיהרט ווערען דורך די בעסטע פּעדאַגאָגישע פאַכמענער, וואָס דאָס רעליגיעזע יודענטום אין פּוילען פערמאָגט.

„חורב" וועט מיט זיין סדר הלימוד און אופן פון ערציהונג זיין בעזה"י בתכלית השלמות אַזוי, אַז די תלמידים וואָס וועלען דאָרט ערצויגען ווערען וועלען זיין בעזה"י מושלמים בתורה ויר"א ומדות טובות מיט דרך-ארץ'דיגע אויפפיהרונג אין עלטערן-הויז און אין דער געזעלשאַפט.

„חורב" האָט פאַר זיך דעם וויכטיגען פּעדאַגאָגישען ציעל צו ענטוויקלען די גייסטיגע פעהיגקייטען פון יעדען תלמיד.

„חורב" וועט גרויס אַכט לייגען אויף די למודי-חול בכדי צוצוגרייטען דאָס יודישע קינד צום לעבען. עס גאַראַנטירען דערפאַר די ערשטקלאַסיגע לערן-קרעפטען.

אין דער שפּיץ פון דעם נייעם ערשטקלאַסיגען מוסד החנוך „חורב" שטעהען די בעקאַנטע און פון אַלעמען אָנערקענטע און בעליבטע פערזענליכקייטען דוד צבי זילבערשטיין, חיים דוד ראָזאַניס א.א.

איינשרייבונגען קומען פאַר טעגליך פון 10–2 און פון: 5–9 אָוו.

אין דער צייטווייליגער קאַנצעלאַריע קילינסקיעגאָ № 44 וואָהנונג 11 פּאַרטער ערשטער שטאָק.

קויפט נאָר ביי דער ערשטער האַנד!

ייִן כשר וטוב!

פון דער אַלטער בעוואוסטער פירמע

„באַראָן"

אינה.: מענדיל בּאַרנשטיין, לאָדז

נאַוואָמיעסקאַ 30, טעל. 210.50

גרויסער אויסוואַהל פון ווינען, ליקערן און בראַנפען'ס

בעמ.: צוליב קאָנקורענץ האָב איך רעדוצירט דעם פּרייז: פאַר אַ פירטעל ליטער ייִן כשר וטוב 75 און 65 גר. ביליגע פּרייזען. סאָלידע בעהאַנדלונג.

2—3 צימער

מיט אַ קיך און בעקוועמליכקייטען ווערט פון זאָפאָרט געזוכט אין דער נאָהענט פון קילינסקיעגאָ און נאַראָטשאַ. אָפערטען פאַר L. H. אין דער אַדמיניסטראַציע פון „לאָדזער טאַגעבלאַט".

לעזט, אַבאָנירט

— דאָס —

„לאָדזער טאַגעבלאַט"

אַכטונג טוריסטען קיין ארץ-ישראל!

נור נאָך איינציגע טעג

איז פערבליבען זיך צו פערשרייבען אין דער עקסקורסיע קיין ארץ-ישראל אונטער דער לייטונג פון ה' אינזשינער

יצחק ושעלינסקי

אַלע די וועלכע ווילען מיטפאָהרען מיט דער עקסקורסיע דאַרפען תיכף איינצאָהלען 500 זל. אין P. K. O. 68.338

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Łodzi

און אונז איבערשיקען די דאָקומענטען.

אינפאָרמאַציעס צו בעקומען „תוצרת ארץ-ישראל", שרודמיעסקאַ 1.

גלידה — לאַדעס פון ארץ-ישראל'דיגע פּראָדוקטען פון 10 גר. אָן

גאַז-וואַסער מיט ארץ-ישראל'דיגע זאַפטען אָראַנזשאַדע – דער בעסטער פאַמעראַנצען זאַפט, – צו בעקומען אין

„תוצרת ארץ-ישראל" שרודמיעסקאַ נומער 1. ארץ-ישראל-געוועלב

טומעל ארום דעם בעזוך פון דייטשן פלאט אין דאנציג

וויכטיגע בעראטונגען אין בעלוועדער. דער טעלעפאנישער געשפרעך צווישען מארשאל פילסודסקי מיט׳ן מלוכה-פרעזידענט.

היטלעריסטען בעשיסען א פוילישען פאסאזשיר-צוג אין דאנציג

וו א ר ש א, 22. (טעל.) היינט איז וויצע-אויסער מיניסטער בעק אויפגענומען אויף אג׳אודיענץ אין בעלוועדער דורך מארשאל פילסודסקי, וואס האט געדויערט איבער 2 שעה.

ווי מיר דערוויסען זיך, איז דאס טעמע פון געשפרעך געווען די פראגען וועגען וויזיט פון דייטשען פלאט אין דאנציג. דער מיניסטער האט רעפערירט פאר׳ן מארשאל פילסודסקי דעם גאנצען ענין און געבעטען דירעקטיווען. נאך דער קאנפערענץ האט דער מארשאל א לענגערע צייט גערעדט טעלעפאניש מיט׳ן מלוכה-פרעזידענט, וואס ווײלט אין טשע לאמשינעק.

אין די אלע בעראטונגען האט זיך ארויסגעוויזען א הסכם צווישען מלוכה-פרעזידענט, מארשאל פילסודסקי און אויסערן-מיניסטעריום.

אלס רעזולטאט פון די דאזיגע בעראטונגען האט דער פארשטעהער פון גענעראל קאמיסאריאט אין דאנציג מודיע געווען דעם דאנציגער סענאט וועגען אנקומען פון דייטשען פלאט, קאמוניקירענדיג גלייכצייטיג די שטעלונג, וואס די פוילישע רעגירונג פארנעמט אין דער דאזיגער פראגע. צוליב דעם, וואס דייטשלאנד האט זיך אונגינסטיג בעצויגען צום פוילישען פארשלאג אפצולעגען דעם בעזוך, וועט די פוילישע רעגירונג נישט בעטייליגען זיך אין קבלת פנים פון דער עסקאדרע און וועט זיך אויך צוריקציהען פון די קורטואזיע-אקטען וואס פראקטיצירען זיך בעת עהנליכע בעזוכען.

באהן-הלואה פון 200 מיליאן פראנק

וו א ר ש א, 22. (טעלעגראפיש) עס האבען זיך פארשפרייט קלאנגען, אז עס איז געקומען צו א הסכם וועגען דער רעאליזירונג פון דער 2-טער טראנזשע פון דער פראנצויזישער באהן-הלואה פאר פוילען אין דער הויך פון 200 מיליאן פראנק.

באנק פאלסקי טוישט גאלד אויף דעוויזען

וו א ר ש א, 22. (טעלעג.) אין דער פארגאנגענער דעקאדע האט די „באנק פאלסקי“ אויסגעטוישט 19.611.000 גאלד אויף דעוויזען כדי צו פארטרעטען דעם דעוויזען-רעזערוו.

אראבישע עקזעקוטיווע וועגען פרענטש-בעריכט

י ר ו ש ל י ם, 22. יוני (יט״א מעלעגראפיש). די אראבישע עקזעקוטיווע האט מיטגעטיילט דער יט״א, אז זי שטודירט פלייסיג דעם פרענטש-בעריכט און פארגלייכט זיינע אויספיהרונגען צו די אויספיהרונגען פון דער שאו-קאמיסיע און דעם סימפסאן-בעריכט.

די בעמערקונגען פון דער אראבישער עקזעקוטיווע צום פרענטש-בעריכט וועלען צוגעשטעלט ווערען דער רעגירונג אין אינגיכען וואכען ארום.

ריין בירגערליכער מאגיסטראט אין תל-אביב

ת ל - א ב י ב, 22. יוני (יט״א מעלעגראפיש) נאך א שטורמישער זיצונג פון ניי-געקליבענעם שטאט-ראט, וואס האט געדויערט א גאנצע נאכט איז אויסגעקליבען געווארען א ריין בירגערליכער מאגיסטראט מיט דיזענגאף׳ן אלס בירגער-מייסטער.

די ארבייטער פארשטעהער האבען פארלאזט דעם זאל פאר דער וואל פון א וויצע-בירגערמייסטער און איניגע אנדערע אמטען אין מאגיסטראט. זייערע פארשלאגען זיינען אבער אפגעווארפען געווארען דורך דעם בירגערליכען בלאק, אין וועלכען ס׳האבען זיך אנגעשלאסען אלע בירגערליכע גרופירונגען.

היטלעריסטען שיסען אויף פוילישע מאטראזען אין דאנציג

ד א נ צ י ג, 22. (טעל.) נעכטען אווענט, ווען דער פאסאזשיר צוג, וואס גיהט אום 22 מיט 9 מינוט פון טשעוו, האט גערירט פון ארט, זיינען פון א גרופע צעהנדליג פערזאנען היטלעריסטען, וואס האבען זיך געפינען אויפ׳ן פעררא, געגעבען איניגע שאסען אנ׳ם וואגאן, וואס אין עס זיינען געפאהרען 6 פוילישע מאטראזען פון קריגס-פלאט. די שויבען פון׳ם וואגאן זיינען אויסגעהאקט געווארען.

פערטרויליכע בעראטונגען וועגען פאליטישע און עקאנאמישע לאגע פון פרייסישע יודענטום

ב ע ר ל י ן (יטא) אויף א פערטרויליכער זיצונג פון ראט פון פרייסישען לאנדעס-פערבאנד פון די יודישע קהלות איז בעהאנדעלט געווארען דער פאליטישער און עקאנאמישער מצב פון פרייסישען יודענטום אין צוזאמענהאנג מיט דעם וואקסענדען אנטיסעמיטיזם און דער שווערער ווירטשאפטליכער נויט. די רעזאלוציעס פון דער זיצונג זיינען נישט פערעפענטליכט געווארען.

אויף דער זיצונג איז אויך בעהאנדעלט געווארען די פראגע פון דער ווייטערער יודישער ארבייטסלאזיגקייט און עס איז בעשלאסען געווארען אקטיוו צו שטיצען די פעולות צו בעזעצען יודען אויפ׳ן לאנד אין דער נאהענט פון די גרעסערע שטעט כדי צו לינדערן די ארבייטסלאזיגקייט.

סאוויעטישע מלוכה-הלואה

מ א ס ק ו א (יטא) דער „אזעט“ האט בעשלאסען צו פארשפרייטען צווישען דער יודישער בעפעלקערונג אין סאוויעט-פארבאנד אויף א מיליאן רובל אבליגאציעס פון דער נייער סאוויעטישער מלוכה-הלואה.

ארבייטס-מעגליכקייטען אין ארץ-ישראל פאר יודישע האנדווערקער פון פוילען

בעריכטס-קאנפערענץ אין יודישען האנדווערקער-פעראיין

וו א ר ש א, (יטא) אין לאקאל פון צענטראלען האנדווערקער-פעראיין אין פוילען איז פארגעקומען א בעריכטס-קאנפערענץ מיט׳ן אנטייל פון פרעזידיום פון די צענטרען און די פעראיינס-סעקציעס.

די קאנפערענץ האט געעפענט דער פרעזעס פון דער עקזעקוטיווע ה׳ ראסנער, וועלכער בעגריסט דעם פרעזעס פון דער יודישער אגענץ-רעפרעזענטאנץ אין פוילען ה׳ לעאן לעוויטע, די צאהלרייך פארזאמעלטע סטארשעס פון די צענטרען, פרעזעסן פון די סעקציעס און די אנוועזענדע געסט. פרעזעס ראסנער אונטערשטרייכט, אז אין איצטיגען מאמענט איז איינע פון די וויכטיגסטע אויפגאבען פון פעראיין צו געפינען ארבייט פאר די האנדווערקער-ווארשטאטען, אבזאץ-מערק פאר אויסארבייטונגען פון דער קליין-אינדוסטרי און די מעגליכקייטען פון אריבערפיהרען יודישע האנדווערקער-ווארשטאטען פון פוילען אין אנדערע לענדער, מחמת אין פוילען האבען זיי ווייניג ארבייט.

דערנאך בעגריסט דער רעדנער די אין דער ריכטונג אויפגעהויבענע איניציאטיווע פון דער יודישער אגענץ אין פוילען און ערטיילט דאס ווארט דעם פרעזעס פון דער ווארשעווער פעראיינס-ארגאניזאציע ה׳ וויקטאר אייזענפארב.

ה׳ אייזענפארב, וועלכער האט לעצטענס געוויילט איניגע וואכען אין א״י, גיט אפ א ברייטען בעריכט אויפ׳ן יסוד פון ציפערן און ברייטע זאכקענטניש, שילדערט דאס ווירטשאפטליכע לעבען פון א״י. אנווייזענדיג אויף די עגזיסטירענדע מעגליכקייטען פון איינארדנען האנדווערקער-ווארשטאטען אין א״י און די מעגליכקייטען פון עקספארטירען אויסארבייטונגען פון האנדווערק און קליין-אינדוסטרי פון פוילען קיין א״י און די לענדער פון נאהענטען מזרח. דער רעפערענט רעדט גענוי ארום די אלגעמיינע ווירטשאפטליכע בעדינגונגען פון א״י, די תנאים פון פראדוקציע, ארבייט, פראגען פון וויזע-שטאפען, שטייערן, פראבלעמען פון קרעדיט און צאל, דעם מצב פון אינעווייניגסטען האנדעל און די פראגען פון עקספארטירען אינדוסטריעלע אויסארבייטונגען פון א״י קיין עגיפטען, סיריען, אינדיען, איראק, פערסיען א. א.

פון דעם מאטעריאל, וואס דער רעפערענט האט פארגעשטעלט, איז צו זעהן, אז נישט-קוקענדיג אויף דער כסדר׳דיגער ענטוויקלונג פון דער א״י-אינדוסטרי און אויף די שוין-עקזיסטירענדע קרוב 3000 אינדוסטריעלע און האנדווערקער-אונטערנעמונגען, איז א״י ביז-איצט נאך אלץ אן׳אימפארט-לאנד, אין וועלכען דער אימפארט איז פיער מאל גרעסער פון עקספארט. צווישען די אימפארטירטע ארטיקלען זיינען דא פיל אינדוסטרי-אויסארבייטונגען, וואס וואלטען געקענט בעשעפטיגען צאהלרייכע אינדוסטריעלע און האנדווערקער-אונטערנעמונגען. פון די געבראכטע ציפערן איז ווייטער צו זעהן, אז דער אינעווייניגסטער פערברויך פון לאנד וואקסט כסדר.

ווייטער רעדט ארום דער רעפערענט די בעדינגונגען, וואס בעגינסטיגען דאס ענטשטעהן און די ענטוויקלונג פון דער אינדוסטרי אין א״י און ווייזט אן, אז א״י געהערט איצט צו די ווייניגע לענדער, וואו די שטייער-בעלאסטונג פון דער אינדוסטרי איז א מינימאלע.

אריבערגעהענדיג צו קרעדיט-פראגען, שטעלט פעסט דער רעדנער, אז בכלל שטעלט זיך פאר דער דאזיגער ענין אין א״י גינסטיג. ארומרעדענדיג דעם אינעווייניגסטען האנדעל, בעמערקט דער רעפערענט, אז ער איז בכלל בעגרינדעט אויף געזונדע יסודות. דער בעסטער בעווייז דערפאר איז די פערהעלטנישמעסיג נישטיגע צאהל פראטעסטען און באנקראטען, הגם כמעט אלע טראנזאקציעס ווערען געשלאסען אויף קרעדיט.

פרעזעס אייזענפארב בעריהרט דאן די מעגליכקייטען פון אויסלענדישען האנדעל אין א״י און שטרייכט אונטער, אז אין דעם פרט געפינט זיך א״י אין זעהר גינסטיגע בעדינגונגען און דאס הן צוליב איהר געאגראפישע לאגע, הן מחמת די גוטע בעדינגונגען פון קאמוניקאציע און טראנספארט צווישען א״י און די שכנות׳דיגע מזרח-לענדער.

ה׳ אייזענפארב פיהרט אויס, אז אין א״י זיינען דא גרויסע מעגליכקייטען פאר האנדווערקער און אינדוסטריעלער אונטערנעמערישקייט ווי אויך פאר דעם עקספארט פון אויסארבייטונגען פון האנדווערק און קליין-אינדוסטריע פון פוילען קיין פאלעסטינא און די שכנות׳דיגע לענדער. דער רעדנער בעמערקט, אז די ארבייט אין דער ריכטונג פאדערט א גענויען פלאן און א קאלעקטיווע פלאנמעסיגע אקציע. דער רעפערענט רופט די פארזאמעלטע צו צוטרעטען צו דער דאזיגער ארבייט אויפ׳ן פארום פון צענטראלען יודישען האנדווערקער-פערבאנד אין פוילען.

ווייטער נעמט דאס ווארט ה׳ פאגעלנעסט, וועלכער שטרייכט אונטער בעזונדערס די נויטווענדיגקייט צו שאפען א פינאנס-אינסטיטוציע, וואס וואלט געהאט אלס ציל צו פארלייכטערן דאס אריבערטראגען אינדוסטרי-אונטערנעמונגען קיין פאלעסטינא, געשטיצט אויף א גענויעם פראגראם פון דער פלאנמעסיגער רעאליזאציע פון אזא אויפגאבע.

טעאטער „סקאלא“ שרודמיעסקא 15.

מארגן פרייטאג ד. 24. ד. ח. קומט פאר די פייערליכע עפענונג פון זומער-סעזאן

אויפטריט פון דער וועלט-בעריהמטער קינסטלערין, שטערן פון אמעריקאנער קונסט - טעאטער

בערטא גערסטען

מיט דער בעטייליגונג פון דער בעליבטער ארטיסטין קלארא סעגאלאוויטש

ערשטע פרעמיערע!

„איך וויל א קינד“

פיעסע אין 3 אקטען פון א. בלום

ס׳בעטייליגען זיך דאמען: גערסטען בערטא, סעגאלאוויטש קלארא, ליטווינא בערטא, שילער רבקה, ראזענבלום דבורה

ס׳בעטייליגען זיך מענער: בוזגאן חבל, בליאכער שבתי, לאנדוי שמואל, מעלניק אברהם, סטרוגאטש יוסף, שריפטזעצער לייב

קינסטלערישע לייטונג: מארק ארנשטיין. — אדמיניסטראטיווע אנפיהרונג ב. אם — בילעטען שוין צו בעקומען אין דער קאסע פון „סקאלא“-טעאטער.

Gimnazjum Humanistyczne Męskie

I. KACENELSONA

Zawadzka 43. telefon 151-79

אין דער ערשטער אנפאנגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 און א האלב יאהר

דער גן-ילדים (פרעבעל-שולע) אונטער דער לייטונג פון דער בעקאנטער פעדאגאגין-שריפטשטעלערין ש. קאצענעלסאן-פיינשטיין, איז פארזעהען מיט די מאדערנסטע שול-איינריכטונגען און ענטוויקלונגס-מעטאדען. עס ווערען אנגענומען קינדער (יונגלעך מיט מיידלעך) אין עלטער פון 4 יאהר.

מיט אנמעלדונגען: אין קאנצעלאריע פון גימנאזיום טעגליך פון 9 ביז 2 פמ. און פון 5–7 נאכמ.

דער קאמארנער רבי
ר׳ אליעזר שאפרין נ״י
קומט צופאהרען אויף דעם שבת פרשת בהעלותך נאך פאביאניץ און וועט איינשטעהן ביי ר׳ יואל שערער, שקאלנא 8.

גאלד, ביזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטענס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא. פיעטרקאווער № 7

רעשטען
ביי **Szczęśliwy**
נאוואמיעסקא 5 פראנט 2. שטאק
ווארנונג!
געעהרטע קונדען! אזוי ווי איהר קומט אויף נאוואמיעסקא 5 ווערט איהר פערפיהרט פון אנדערע סוחרים, וואס זיי זאגען, אז זיי הייסען שטשענשליווי זייט דעריבער אויפמערקזאם און געדענקט די אדרעס פראנט 2 שטאק וואו איהר בעקומט ביליגער טאמאשאווער און אנדערע סחורות. די בעסטע קאליטעטען, די נייעסטע און מאדערנסטע מוסטערן
אויף אנציגער און פאל טענס
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערציינט אייך!
מיט אכטונג: **SZCZĘSLIWY**
Nowomiejska 5 front II piętro

בריף-איבערזעצונגען
פון פערשידענע שפראכען: ענגליש, פראנצויזיש, רוסיש, דייטש, און אנדערע אויף יודיש, פויליש און פערקעהרט
מ. קרזעפיצקי, פאמארסקא 4.
(ביים צאהן-ארצט ר. קרזעפיצקא)
נעהמט אן פון 9 פריה ביז 7 אווענד
טעלעפאן 206-53.

Dr. Wołkowyski
צעגיעלניאנא 4
טעלעפאן 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט ווענערישע קראנקהייטען און מענער-שוואכע, אלע-ארט אנאליזע עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראלען
נעמט אן פון 9–2, און פון 5–9 אווענד.

2 שטובען מיט א קיך
בילליג, פארלאפט איבערצוגעבען
אלעע 1 מאי 23, ווארינגע 24.

לעזט, אבאנירט
— דאס —
„לאדזשער טאגעבלאט“

לאדזשער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט-אן פון ביז 7 אין אווענד

נישט בעשטעלטע מאנוסקריפטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblat“, Łódź, Piotrkowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפאנען: רעדאקציע 57-100, אדמיניסטראציע 47-100

...ר'ן אונטערשרייבען דעם פויליש-רוסישען נישט-אגרעסיע-אפמאך

אין די לעצטע טעג איז ווידער אק-...על געווארען די פראגע וועגען פוי-...ש-רוסישען נישט-אגרעסיע פאקט. פון ...ארשידענע זייטען ווערען פערשפרייט ...יעות, אז עט-אט, אין די נאהענטסטע ...ג, זאל דער דאזיגער אפמאך אונ-...טערגעשריבען ווערען. די ידיעות פון ...ארשא, סיי פון בערלין און אפילו ... לאזאן. היות ווי די אפיציעלע סא-...ציע-פרעסע ברענגט די דאזיגע קלאנ-... און זי קאמענטירט זיי נישט, איז ...ונעהמען, אז די קלאנגען האבען ...רונד. אפילו דעם פלוצלינג'דיגען ...ט פון מארשאל פילסודסקי ביים ...כה-פרעזידענט אין טשעכאטשינעק ...ייבט צו דעם דאזיגען פאקט.

מיר ווילען דא נישט איבער'חזר'ן ...ע ענטוויקלונגס-עטאפען, די גאנצע ...שיכטע פון דאזיגען אפמאך. די גע-...כטע ציהט זיך שוין מיט'ן יאהר ...19. די סאוויעטען-מאכט האט זיך דאן ...ווענדעט צו פוילען מכח שליסען א ...ט-אגרעסיע פאקט. רוסלאנד איז דאן ...ווען איזאלירטער, ווי היינט, און זי ...ס זיך גיכער געוויניטיגט אין אזא ...מאך, ווי אין דער לעצטער צייט. ...ילען האט דאן געשטעלט א רייהע ...דינגונגען, דערונטער וועגען שליסען ... אפמאך אויך מיט רומעניען, און ...ליב דעם איז פון גאנצען ענין גאר-...שט געווארען, ריכטיגער, די פראגע ...ז געבליבען שטעהן אויף א טויטען ...נקט.

אינצווישען האט זיך די לאגע גע-...טען. רוסלאנד איז אנערקענט געווא-...ן כמעט דורך אלע מלוכות, און אפילו ... מלוכות, וואס אנערקענען זי נישט, ... די פעראייניגטע שטאטען, א שטיי-...ר. שטערט עס דאן כלל נישט די ...צטע צו מאכען געשעפטען מיט דער סאוויעטען-מאכט. אויך די אינערליכע לאגע אין ראטען-רוסלאנד האט זיך גע-ביטען אויף אזויפיל, אז רוסלאנד האט שוין איצט נישט אזוי שטארק מורא פאר אן'אנגריף פון מערב, ווי דאס איז גע-ווען מיט 6-7 יאהר צוריק.

ווען נישט די געשעהענישען אויפ'ן ווייטען מזרח, וואלט זיכער רוסלאנד מעהר נישט געוואלט הערען פון א נישט-אגרעסיע פאקט מיט פוילען, בפרט אז דאס שאקירט דייטשלאנד, וועלכע איז דאך נאך לעת עתה רוסלאנד'ס פערבינדעטע.

די געשעהענישען אויפ'ן ווייטען מזרח פון איין זייט און די פערשטארקטע קאמפאניע אין דייטשלאנד פאר א רע-וויזיע פון דייטשלאנד'ס מזרח-גרעניצען פון דער צווייטער זייט, האבען ווידער געמאכט אקטועל די פראגע וועגען א פויליש-רוסישען נישט-אגרעסיע-פאקט. רוסלאנד וויל אזוי ארום זיך זיכערן דעם מערב, כדי צו קענען אין נויטיגען פאל זיך ווארפען מיט דער גאנצער ארמעע אויפ'ן ווייטען מזרח. פוילען וויל זיין געזיכערט פון מזרח-זייט, כדי אין פאל פון אן'אנגריף מצד דייטש-לאנד, קענען קאנצענטרירען אלע כחות אויפ'ן דאזיגען פראנט.

די מניעה איז לעת עתה ווידער רו-מעניען. אבער העכסטוואהרשיינליך האלט די דאזיגע מניעה אויף אזא, אדער אנדער אופן ביים בעזייטיגט ווערען, - ווי אזוי דאס וועט געשעהן, וועלען מיר די טעג דערגעהן — און עס וועט קומען דער לאנג-ערווארטעטער פון אלעמען געוואונשענער אקט, דאס אונטערשרייבען דעם נישט-אגרעסיע-פאקט צווישען פוילען און ראטען-רוסלאנד.

בן משה

נורמי האט פערלוירען די „כרוין“

קוסאצינסקי

פוילישער לויפער האט „דעטראניזירט“ דעם ביז איצט בעריהמטן וועלט-לויפער נורמי. קוסאטשינסקי האט אין לויף פון 3 טויזענד מעטער ווייט איבערגעשטיגן נורמיס צייט און געשלאגן וועלט-רעקארד

מען וועט אויפוועקען פון שלאף דורכ'ן טעלעפאן

אין מארסעל (פראנקרייך) איז פער-האן א סיסטעם פון אויפוועקען די בירגער פון שלאף דורכ'ן טעלעפאן. 24 שעה פריהער, איידער דער טעלע-פאן-אבאנענט וויל, מען זאל איהם אויפ-וועקען בייטאג, צי ביינאכט, מעלדעט ער וועגען דעם אין דער טעלעפאני-שער צענטראלע. די שעה ווערט נא-טירט און צו דער בעשטימטער צייט ווערט דער אבאנענט טעלעפאניש אויפ-געוועקט. דער טעלעפאן קלינגט צוויי מינוט, און דער שלאפענדער כאפט זיך אויף. דאס דאזיגע סיסטעם דויערט שוין אין מארסעל פון יאהר 1929 און האט געגעבען גוטע רעזולטאטען. אין מאנאט יאנואר זענען טעלעפאניש אויפ-געוועקט געווארען 181 אבאנענטען, אין מאנאט פעברואר 146 און אין מא-נאט מערץ — 177. אין יאהר 1931 איז די ציפער פון די אויפגעוועקטע געווען פיל קלענער.

דער העכערער ראט פון פאסט-טע-לעגראף-טעלעפאן (פ.ט.ט.) האט א קלער געטון וועגען אויסברייטערן די ערפינ-דונג. ער האלט, אז מען קען אנווענ-דען די דאזיגע אויפוועק-סיסטעם אויף יעדער טעלעפאן-נעץ, וואס האט מעהר ווי 2000 אבאנענטען.

—§—

צי געהען מיר צוריק צום פרייען האנדעל?

פוילען זאל צושטעהן צום אפמאך פון די מלוכות, וואס פערקלענערען זיך געגענזייטיג די צלעי. — אפקלאנגען פון דער פוילישער פרעסע

דער „אילוסטראוואני קוריער“ שרייבט צו ממש א היסטארישע בעדייטונג דעם אפמאך, וואס איז געשלאסען געווארען אין לאזאן צווישען האלאנד, בעלגיען און לוקסענבורג. צום דאזיגען אפמאך זאלען זאויך צושטעהן די צפון-מלוכות, ד. ה. נארוועגען, שוועדען און דענע-מארק. „דאס איז נישט קיין אפמאך וועגען א צאל-אוניע — שרייבט די צייטונג — נאר א מין צאל-ענטוואפנונג. די מלוכות, וואס שטעהען צו צום דאזיגען אפמאך, פערפליכטען זיך נישט צו הע-כערן מעהר די צאל-אפצאהלען, און די עקזיסטירענדע צאלען צו פערקלענערען סיסטעמאטיש ביז א געוויסער מאס. נאטירליך איז דאס נוגע אויסשליסליך די מלוכות, וועלכע זענען צום דאזיגען אפמאך צוגעשטאנען.

די צייטונג מיינט, אז דער דאזיגער שריט קען עפענען א נייע תקופה אין דער געשיכטע פון אינטערנאציאנאלען האנדעל, און אז דאס איז פשוט דער איינציגער אויסוועג ארויסצוקריכען פון דעם טעמפען ווינקעל אין וועלכען די וועלט איז לעצטענס אריינגעקראכען צו-ליב'ן כסדר'דיגען העכערן פון פערגרעסע-רען די צאל-מויערן.

פאר פוילען קען דער דערמאהנטער אפמאך אויך האבען א פראקטישען נו-צען, נעמליך, פוילען דארף צום דאזיגען אפמאך צושטעהן. די מאטיווען דערצו זענען פשוט'ע: „אויפ'ן גאנצען שטח ד. ה. מיט די אלע לענדער, וועלכע שלי-סען דעם דאזיגען אפמאך האט פוילען אן'אקטיווען האנדעלס-בילאנס. אונזערע עקספארט מעגליכקייטען אויפ'ן דאזיגען שטח שטייגען. ווייט איבער די אימפארט מעגליכקייטען. פוילען וואלט דערביי געקענט א סך געווינען, ווען זי זאל איינגעהן אויף געגענזייטיגע צאל-הנחות לגבי האלאנד, בעלגיען, לוקסענבורג, שוועדען, נארוועגען און דענעמארק. א חוץ דעם מאטעריעלען נוצען, וואלטען מיר אויך געהאט מאראלישען נצחון, מחמת די וועלט וואלט זיך איבערצייגט אין אונזערע פרידליכע כוונות הן אין דער פאליטיק, הן אין דער ווירטשאפט“.

דער „ראבאטניק“ פערנעהמט זיך מיט די גרויסע פאלווארקען אין פוילען, וועל-כע זענען א לאסט פאר דער בעפעל-קערונג. די צייטונג ווייזט אן, אז נישט נאר פון סאציאליסטישען שטאנדפונקט, נאר פון ריין מלוכה'שען אינטערעס איז נויטווענדיג א סוף צו מאכען מיט דער שלים-מזל'דיגער ווירטשאפט פון די פריצים. מ'דארף פשוט צונעהמען די גרויסע בארדען-שטחים ביי די פריצים זיי פערמלוכה'שען און דערנאך זאל די מלוכה זיי פארצעלירען. אנ'אלטע גע-שיכטע, וואס וועט נאך לאנג בלייבען נייע.

אזא אלטע געשיכטע איז אויך די טענה פון די ענדעקעס געגען די נאך-מאי-רעגירונגען, אז זיי פיהרען א שלעכטע ווירטשאפט פאליטיק, וואס גראבט אונטער דעם צוטרוי ביי דער בעפעלקע-רונג, העלפט במילא צו צו פערשטארקען דעם קריזיס א. א. וו.

יוו"א פארשט אויס די עקאנאמישע לאגע

פון די יודען אין מזרח-אייראפא

די עקאנאמיש-סטאטיסטישע סעק-ציע פון יודישען וויסענשאפטליכען אינ-סטיטוט (יוו"א) טרעט צו דורכצופיהרען אן אויספארשונג אין די יודישע שטעטלעך פון מזרח-אייראפא, וועלכע האט דעם ציל צו בעקומען אן'אביעקטיוו בילד פון דער עקאנאמישער לאגע פון דער יודי-שער בעפעלקערונג און פון איהר ענט-וויקלונג פאר די לעצטע יאהרען. די דאזיגע אויפגאבע איז א דרינגענדיגע נויטווענדיגקייט, ווייל ביז די רעזולטא-טען פון די לעצטע פאלקס-צעהלונגען וועלען בעארבייט ווערען און זייער עקא-נאמישער טייל, לויט בעזונדערע נאציעס, וועלען נאך געוויס אוועקגעהן א פאר יאהר, א חוץ דעם גיט די אפיציעלע סטאטיסטיק נור אלגעמיינע דאטען, וואס זענען נישט גענוג אויף אויפצוקלערען די טענדענצען אין איינצעלנע ווירט-שאפטס-צווייגען און אין בעזונדערע פונקטען. מיר מוזען דעריבער אליין עפעס אונטערנעהמען, כדי אויפצוקלעה-רען די עקאנאמישע לאגע פון די יודען אין מזרח אייראפא. די עקאנאמיש-סטאטיסטישע סעקציע פון יוו"א האט נישט די מעגליכקייט דורכצופיהרען אליין צעהלונגען, זי איז לעדער אויך נישט בכח צו שיקען אינסטרוקטארען אויף די ערטער און ארגאניזירען דארט דאס זאמלען מאטעריאלען; דעריבער מוז אזא אויספארשונג דורכגעפיהרט ווערען דורך די ארטיגע כוחות, אבער אונטער דער אנפיהרונג פון דער סעק-ציע.

מיר ווענדען זיך ראשית כל צו די יודישע לעהרערס, אבער אויך צו אלע יודישע קולטור- און קאאפעראציע-טוערס, אונז העלפען דורכצופיהרען די דאזיגע אויספארשונג. מיר האבען אויס-געארבייט אנקעטע-בויגענס און אויס-פיהרליכע אינסטרוקציעס און אויך אזוי יודישע קולטור-טוערס, ליגט דער חוב צו ארגאניזירען די ארבייט אויף די ער-טער. ווענען פרטים זיך ווענדען לויט'ן אדרעס:

Herrn J. Lestschinsky für
Wirtschaftsstatistische Sektion
der Jiwo
Buggestr. 7, Berlin-Steglitz.
Deutschland.

וואס טוט זיך אין בירא-בידזשאן

פון איין זייט — ענערגישע ווערבירונג פון איבערוואנדערער, פון דער אנדערער — מאסען-אויסוואנדערונגען

מאסקווע, (י.ט.א.) פון מינסק זענען ארויסגעפאהרען אין דער ווייס-רוסישער פראווינץ ספעציעלע בריגא-דעס צו ווערבירען אויף אן'ענערגישען אופן יודישע איבערוואנדערער, קיין בירא-בידזשאן. די בריגאדעס וועלען בעזוכען סלוצק, ארשא און 18 אנדערע פראווינץ-שטעט. די ווערביר-בריגאדעס האבען בעקומען אנ'אויסדריקליכע אינס-טרוקציע, נישט צו פערלאזען די שטעט, וואס זיי וועלען בעזוכען, ביז זיי וועט-לען נישט האבען אויסגעפילט די קאנ-דידאטען-קוואטעס, וואס זענען בעשטימט פאר יעדער שטאט". די לאקאלע „אזעט“-ארגאנען זענען בעאויפטראגט געווא-רען צו העלפען די בריגאדעס אין דער ווערבירונגס-קאמפאניע.

* * *

מאסקווא, (י. ט. א.) פון בירא-בידזשאן ווערט מיטגעטיילט, אז כמעט א העלפט פון די עטליכע הונדערט יודישע איבערוואנדערער פון אויסלאנד, וואס האבען זיך דאס לעצטע יאהר בעזעצט אין בירא-בידזשאן, האבען שוין פערלאזען דעם דאזיגען ראיאן צוליב דעם. וואס זיי קענען זיך נישט צופאסען צו די דארטיגע בעדינגונ-גען.

פיעל פון די ניו-יארקער יודען וועלען זיך מוזען בעזעצען מחוץ ניו-יארק

ניו-יארק (יטא) אויף א קאנפע-רענץ פון נאציאנאל-פערבאנד פון יודי-שע צענטראלע הילפס-ארגאניזאציעס האט דער ראבינער בארנעט בריקנער ערקלערט צוו. נד.:

עס וועט סוף כל סוף ווערען אונפער-מיידליך, אז פיל פון די 2 מיליאן יודען, וואס וואוינען אין ניו-יארק און אין דער נעכסטער סביבה, זאלען אויסוואנדערן און זוכען זייער לעבענס-אויסהאלטונג מחוץ דעם געביט פון דער מעטראפא-ליע. דאס קליין סוחרטום האט אין איצטיגען קריזיס אמשווערסטען געליטען און מוז זוכען אנ'אויסגאנג פון דער לא-גע. פיל ניו-יארקער יודען וועלען זיך מוזען ווענדען צו דער לאנדווירטשאפט. אין דעם דאזיגע ווירטשאפטס-צווייג קען מען נאך געפינען פאר יודען גרויסע מעג-ליכקייטען.

אין דער נעץ פון אויסגעלאסענקייט און פראוואקאציעס

(בלעטלעך פון טאג-בוך פון א רוסישער הויף-דאמע)

...אין איינעם פון די הויפען אין דער ...טאט קלעמראקי, האט מען ענטדעקט ...א געהיימע דירה פון די רעוואלוציא-...נערען. מען האט דארט ארעסטירט 2 ...פרויען און איין מאנספערשוין. דאס ...איז געווען דער פיהרער פון דער ...מאס-גרופע טרויבערג — „קארל“.

דער טעראריסט לעבעדינצעוו האט ...ן איבערגענומען די אנפירונג איבער ...ם רעשט פון דער פליה-גרופע און ...ט אנגעהויבען ארגאניזירען אנ'-...אטענטאט אויפ'ן גרויס-פירשט ניקאליי ...ניקאלייעוויטש און אויפ'ן קריגס-מי-...ניסטער שטשעגלאוויטאוו.

דער באמבען-אטענטאט אויף ביידע ...רישע מלוכה-לייט האט געזאלט ...ויסגעפיהרט ווערען אין טאג פון רו-...סישען ניי-יאהר. אין יענעם טאג, האט-...ען זיי ביידע ניקאלאי ניקאלאיעוויטש ...און מיניסטער שטשעגלאוויטאוו גע-...זאלט פאהרען אויפ'ן ניי-יאהר-אויפנאם ...ביים צאר אין פאלאץ.

ס'זענען שוין געווען בעשטימט, וועל-...כע באמביסטען ס'זאלען געהן אויספי-...לען דעם אטענטאט און אויף וועלכע ...גאסען מ'זאל אפהיטען די אויטאס פון ...ביידע מלוכה-לייט. די אטענטאטען זע-...נען אבער דורכגעפאלען, ווייל דער ...אכראנע-שעף געראסימאוו האט דורך ...זיינע געהיימע אגענטען (נישט דורך ...אזעוו'ן) בעקומען ידיעות וועגען גע-...פלאנטען אטענטאט.

...אין טאג פון ניי-יאהר, איז דער ...שעף פון דער אכראנע גענעראל גע-...ראסימאוו שוין אויפ'ן בעגינען צוועק-...געפאהרען צום גרויספירשט ניקאליי ...ניקאלאיעוויטש און צום יוסטיץ-מיניס-...טער שטשעגלאוויטאוו און האט זיי ...געווארענט, אז ס'גרייט זיך אנ'אטענ-...טאט אויף זיי.

...באלד זענען אלע גאסען, וואו די ...באמביסטען האבען געוואלט זיך אויס-...שטעלען, פערפלייצט געווארען מיט שפיאנען און געהיים - אגענטען, דער שעף פון דער אכראנע, געראסימאוו, האט אליין פערזענליך אנגעפיהרט מיט דער שמירה און האט זיך איינגעאר-דענט א „בעוועגליכען“ שטאב אין איי-נע פון די קאנדיטערייען אויף מיכאי-לאווער פלאץ נישט ווייט פון ניקאליי ניקאלאיעוויטש'ס פאלאץ.

די גאנצע אבלאווע איז אבער געווען אומזיסט. קיינעם פון די באמביסטען איז נישט געלונגען צו כאפען.

ערשט אין א צייט ארום האט דער שעף פון דער אכראנע געראסימאוו זיך דערוואוסט. אז אין דער זעלבער קאנ-דיטערייי ביי א צווייטען טישעל נישט ווייט פון איהם איז זיך רוהיג געזעסען די באמביסטקע לידיא סטורע — א מיט-גליד אין דער קאמפס-דרוזשינע, און נעבען איהר, אויפ'ן טישעל, איז אין א שעהן-פערפאקטען שאכטעל געלעגען אנ'אנגעלאדענע באמבע.

וועגען דער דאזיגער געשיכטע האט די באמביסטקע דערצעהלט דעם גענע-ראל געראסימאוו, ווען זי איז אין א צייט ארום ארעסטירט געווארען.

ווען דער אכראנע-שעף האט איהר אויסגעפרעגט וועגען איהר רעוואלוצ-יאנערער טעטיגקייט, האט זי איבער-געריסען דעם פערהער מיט א בעמער-קונג:

— איהר ווייסט, גענעראל, אז מיר האבען זיך שוין פריער בעגעגענט?

געראסימאוו איז געווען שטארק פער-וואונדערט און האט זיך בשום אופן נישט געקענט דערמאנען. וואו ער האט געקענט זיך בעגעגענען מיט דער באמ-ביסטקע לידיא סטורע. זי האט איהם דאן אויפגעקלערט:

— דערמאהנט זיך נאר דעם פריה-מארגען פון ניי-יאהר אין דער קאנדי-טערייי אויפ'ן מיכאילאווער פלאץ? א שאד. וואס איך האב דאן אייך נישט געקענט און האב נישט געוואוסט, וואס פאר א שכן איך האב ביי דער זייט — איהר וואלט שוין דאן די ביינער אייע-רע נישט אפגעטראגען פון דארט!

עטוואס שפעטער האט אזעף שוין ארויסגעגעבען די אדרעסען פון די באמביסטען אין די פעטערבורגער אכ-ראנע. האט זיך געווארפען זיי אויפצו-כאפען.

איינע פון די הויפט-אנפיהרערינס איז געווען איינגעמעלדעט אין א האי-טעל אויף א פאלשען פאס, דער אכרא-נע-שעף האט דאן אפגעדונגען א שכ-נות'דיגען צימער און האט זיך אהין אריינגעקליבען איינמעלדענדיג זיך אלס בוכהאלטער פון מאגיסטראט.

באלד האבען די געהיים אגענטען געבראכט ידיעות. אז די באמביסטען טרעפען זיך אין איינע פון די צערק-וועס אין פעטערבורג, וואו זיי בערא-טען זיך, אויסשטעלענדיג זיך אויף די קני נעבען די איקאנעס, איינער נישט ווייט פון צווייטען.

דעם 20. פעברואר 1908.

ווען די באמביסטען זענען אוועק אין די גאסען אויסצושפירען די אוי-טאס פון גרויספירשט ניקאליי ניקא-לאיעוויטש און פון יוסטיץ-מיניסטער שטשעגלאוויסאוו. זענען זיי ארעסטירט געווארען דורך די געהיים-אגענטען.

אין יענעם טאג זענען ארעסטירט געווארען 9 מאן פון דער באמביסטען-גרופע. ביי דריי פון זיי האט מען גע-פונען באמבעס, 3 פון זיי זענען גע-ווען בעוואפענט מיט רעוואלווערען און האבען געשטעלט א בעוואפענטען ווי-דערשטאנד. ביי איינעם פון די ארעס-טירטע האט מען אויף דער דירה גע-פונען א לאגער פון אויפרייס-מאטער-יאל.

זעהר שנעל נאכ'ן ארעסט זענען זיי געשטעלט געווארען פאר'ן קריגס-גע-ריכט. צווישען די ארעסטירטע זענען געווען דריי פרויען. אלע 9 ארעסטיר-טע זענען פער'משפט געווארען צו טויט-שטראף און דער אורטייל איבער די פער'משפט'ע איז אויסגעפיהרט גע-ווארען צייט 24 שעה.

10 טער יוני 1908.

היינט האט מען אין סאלאן דער-צעהלט, אז דער געליבטער פון דער הויף-דאמע ווירובאווא — דער גווארי-דיע-אפיציר ארלאוו, איז נישט מעהר, ווי א מאנעקען צו פערשטעלען די אומ-נאטירליכע סעקסועלע בעציהונגען צווי-שען דער צארין און דער הויף-דאמע ווירובאווא.

די הויף-דאמען גיבען איבער, אז טא-גיעיעוו — ווירובאווא'ס מאן — האט, דורכזוכענדיג איהר בודואר, געפינען אינטימע ליבעס-בריוועלעך פון דער צא-רין צו זיין פרוי, ווירובאווא.

גראף קאטש-ביי האט זיך דערוואוסט, אז ווירובאווא איז ארויסגעפאדערט געווארען דורך איהרע עלטערן, זי זאל פערלאזען דעם צארישען הויף און זאל צוריקקומען אהיים. ס'ארע סקאנדאל דאס איז, אויב זי פיהרט זיך טאקע אויף אזוי!

מען דערצעהלט, אז די דייטשע ציי-טונגען האבען וועגען דעם געשריבען גאנץ אפען, אין דעם גווארדיע אולא-נער-פולק, וואו ס'דינט ווירובאווא'ס געליבטער ארלאוו, רעדט מען וועגען דעם גאנץ אפען, בלויז דער צאר מאכט זיך דערפון ניט וויסענדיג. מ'שמועסט וועגען א גט צווישען ווירובאווא און איהר מאן.

(דאס ווייטערע קומט)

יודען אין פראווינץ הנסען פרייער אפגעאטעמט

בערלין (יטא) די יודישע בעפעל-קערונג אין דער פראווינץ העסען האט פרייער אפגעאטעמט נאך דער מפלה, וואס די נאציאנאל-סאציאליסטען הא-בען געליטען אין די העסענער לאנדטאג-וואהלען. די היטלעריסטען אין העסען האבען שוין זיך גערעכנט איבערצונעמען די מאכט אין דער פראווינץ, רעכענענדיג אויף אן'אבסאלוטער מעהרהייט. קיין מעהרהייט האבען זיי אבער נישט בע-קומען, הגם זיי האבען געוואונען 5 נייע מאנדאטען, און זייער פראקציע צעהלט איצט 32 מאן (דער העסענער לאנדטאג צעהלט 70 מיטגלידער). די העסענער יו-דען ליידען שוין איצט אונגעוועהנליך שטארק פון דער היטלעריסטישער בא-קאמפ-בעוועגונג. א נצחון פון די נאציא-נאל-סאציאליסטען אין לאנדטאג וואלט פאר זיי געווען א טויט-קלאפ.

די יודישע קאאפעראטיווע קרעדיט-וועזען אין ארץ-ישראל

תל-אביב, (י. ט. א.) די יודישע קרעדיט-קאאפעראטיוון אין א"י. וואס זייער צענטראלער פינאנץ-אינסטרומענט איז די זרוע בבל-באנק, צעהלען 24.490 מיטגלידער ד. ה. העכער 10 פראצ. פון דער יודישער בעפעלקערונג אין א"י דער אקציען-קאפיטאל פון די יודישע קרעדיט-קאאפעראטיוון בעטרעפט 89.3.5 פונט, די דעפאזיטען — 641.096 און די הלוואה-סומעס — 803.057 פונט

לאדז 22. יוני 1932

דאנערשטאג י"ט סיון תרצ"ב פ' בהעלותך

טאג-כראניק

פאבאר פון יאהר-גאנג 1911

היינט, דאנערשטאג דעם 22 יוני דארפען זיך שטעלען פאר דער קאמיסיע נומ. 1 די, וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 11 קאמיסאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט:

K. Z. Ż. Ź.

פאר דער קאמיסיע נומער 2 די פון 14 קאמיסאריאט.

W. N. O. Z. Ż. Ź.

צו דער פאבאר-קאמיסיע דארף מען מיטברענגען א פערזענליכען דאקומענט, א פאס אדער אנ'אנדער דאקומענט, א רעגיסטראציע-צייגניש פון מאגיסטראט און א שול און פאר-צייגניש.

אויף די קאטעגאריע „ב" מוז מיטברענגען א פערזענליכען דאקומענט.

אונטערשטיצונג פאר ארבייטסלאזע

דער אונטערשטיצונגס-אמט ביים מאגיסטראט איז מודיע, אז דאס אויסצאהלען די אונטערשטיצונגען פאר'ן חודש יוני הויבט זיך לויט פאלגענדען סדר:

דאנערשטאג דעם 23 יוני

a. b. c. d. e. f.

פרייטאג דעם 24 יוני

k. l. ł. m. n. o. p.

שבת דעם 25 יוני

r. s. t. u. w. z. ż. ź,

נאכט-דיזשורען אין די אפטייקען

היינט בינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפטייקען: מ. קאספערקעוויטש (זגערזשער 54), י. שימקעוויטש (קאפערניקא 26), י. זינגערעוויטש (פעטריקאווער 25), וו. סאקאלעוויטש (פושעיאזד 19), מ. ליפּיעץ (פעטריקאווער 193), א. רולטער און וו. לאבאדא (11. ליסטאפאד 86).

אונטער די רעדער פון א וואגען

(§) אויף פייפערס גאס האט א פיהר איבערגעפאהרען דעם 4 יעהריגען אברהם מידלאַש.

שטייער-עקזעקוציעס זאלן טייל-ווייז אפגעהאלטען ווערען

נאך די אויסמעסטונגען פון אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1931 האבען די ווירטשאפטליכע ספערען אנגעוויזען אויף די צו הויכע אויסמעסטונגען, וועלכע זענען ווייט נישט געווען אנ'אפשפיגלונג פון קריזיס, וועלכען דאס סוחר'טום האט דורכגעלעבט אין יאהר 1931.

לויט די גענויע אינפארמאציעס פון אלע האנדעלס-צווייגען, האט דער דורכשניטליכער אומזאץ אין יאהר 1931 זיך פערקלענערט מינדסטענס אויף 30 פראצענט לגבי 1030. צוליב די אומיושרדיגע אויסמעסטונגען, וועלכע זענען אין אומצייליגע פאלען געווען די זעלבע ווי אין יאהר 1930, צדער טיילמאל אפילו נאך העכערע, האט זיך דער פערבאנד פון די האנדעלס- און אינדוסטריע-קאמערן געווענדעט אין פינאנץ-מיניסטעריום מיט דער בקשה וועגען פערלייכטערונגען ביים איינצאהלען די שטייערן, און קודם כל פערקלענערן די צו הויכע אויסמעסטונגען ביי די בע'עולה'טע שטייער-צאהלערס, דורך אפהאלטען די עקזעקוציע פון אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1931, ביז'ן בעהאנדלען די רעקורסען דורך דער צווייטער אינסטאנץ ד. ה. דורך דער „קאמיסיא אדוואלאוטשא", חוץ דעם האט דער פערבאנד פון האנדעלס-קאמערן פארלאנגט א רייהע אנדערע הנחות, ווי דאס צולייגען אויף צוויי ראטעס — די רעשט אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1931, וועלכער האט בעדארפט בעצאהלט ווערען דעם 15. מאי זאל איינגעצאהלט ווערען איינע ביז'ן 20. מאי די צווייטע ביז'ן 20. יוני, א. אז. וו.

דער לעצטער צירקולאר פון פינאנץ-מיניסטעריום קומט טיילווייז ענטקעגען די גערעכטע פאדערונגען פון פערבאנד פון האנדעלס- און אינדוסטריע-קאמערן. ארויסגעהענדיג פון שטאנדפונקט, אז די ארטיקלען 88 און 89 פון געזעץ וועגען אומזאץ שטייער, זואו ס'רעדט זיך וועגען שנעלען ערלעדיגען די רעקורסען פון די בע'עולה'טע שטייער-צאהלער'ס דורך די שטייער-קאמיסיעס, ווערען דורך די דאזיגע קאמיסיעס ניט אפגעהיטע. ס'זענען געווען פאלען, אז א וויכטיגע אדוואלאניע, וועלכע ענטהאלט הינדערט פראצענטיג גערעכטע טענות, לאזט מען ליגען יאהרען-לאנג און דערווייל מוז דער שטייער-צאהלער דעם גאנצען שטייער לויט דער אויסמעסטונג בעצאהלען, ווייל אנדערש ווערט דער שטייער מיט צוואנג איינגעמאהנט, נישט קוקענדיג דערויף, אז שפעטער, נאכ'ן בעטראכטען די אדוואלאניע, ווייזט זיך ארויס, אז די שטייער-אויסמעסטונג איז מאקי געווען א הויכע און ממילא האט דער שטייער-צאהלער די גאנצע סומע נישט בעדארפט בעצאהלען.

נישט זעלטען האט אויך ביז-איצט געטראפען פערקעהרט, אז דער שטייער-צאהלער, זייענדיג איבערצייגט, אז די טענות פון זיין רעקורס וועלען געוויס ווערען אנערקענט פאר גערעכטע, און די אויסמעסטונג פערקלענערט, האט דערווייל אויסגעמיטען צו צאהלען און נאכדעם, אויב דער רעקורס איז דאך געווארען אפגעווארפען זענען ענטשטאנען ווידער פערלעגענע שטייערן, צוליב דעם האט דאסמאל דאס פינאנץ-מיניסטעריום פעראָרדענט די שטייער-אמטען און די שטייער-קאמערן, אז ביים בעטראכטען די אדוואלאניעס פון די אומזאץ - שטייער - אויסמעסטונגען פאר'ן יאהר 1931, דארפען ווערען שטרענג אפגעהיטען די געזעצליכע טערמינען און אין משך פון 30 טעג, פון טאג פון דערהאלטען די אדוואלאניע, דארף די שאצונג-קאמיסיע גענוי זיך בעקענען מיט די קאנקרעטע טענות, וועלכע ס'ענטהאלט די אדוואלאניע, און נאכ'ן ארויסגעבען א מיינונג גלייך איבערשיקען אין דער קאמיסיע אדוואלאוטשע, וועלכע מוז ווידער נישט שפעטער, ווי אין משך פון 6 חדשים ענטגילטיג ערלעדיגען די אדוואלאניע.

אין דער ערשטער רייה וועלען בעטראכט ווערען די יעניגע אדוואלאניעס, אין וועלכע דער שטייער-צאהלער פעררופט זיך אויף קאנקרעטע בעווייזען, ווי האנדעלס-ביכער, נאטיץ - ביכלעך א. אנד. און אין יעדען איינצעלנעם פאל די טענות פון רעקורענט גענוי בעטראכטען צוזי דורך דער שאצונג-קאמיסיע, ווי אויך דורך דער אדוואלאוטשע-קאמיסיע, דערהויפט, שטרייכט אונטער דער מיניסטעריאלער צירקולאר, דארף ווערען געלייזט א גרעסערער אויפמערקזאמקייט אין די פאלען, ווען די אומזאצען פאר'ן יאהר 1931 זענען אויסגעמאסטען געווארען העכער, ווי פאר'ן יאהר 1930. אין אזעלכע פאלען דארף די הכערונג זיין געהעריג מאטיווירט, ווייל ס'האבען געקענט זיין טעות'ן ביי די אויסמעסטונגען, סיי ביים פעסטשטעלען דעם הויך פון דעם אומזאץ סיי ביים אנווענדען די שטייער-נארמעס (סטאווקי) און צוליב דעם פעראָרדענט דאס פינאנץ-מיניסטעריום פראוויזאריש בעגרעניצען די עקזעקוציעס ביז דער הויך, וועלכע די שאצונג-קאמיסיע וועט אנערקענען פאר מעגליך דעם שטייער צו פערקלענערן.

די דאזיגע פראוויזארישע בעגרענצונג איז דאפעל וויכטיג, ווייל, ווי עס זעהט פאר דער דערמאנטער צירקולאר, וועלען גלייכצייטיג בעגרעניצט ווערען די זאליטשקעס אויפ'ן יאהר 1932 אין דער זעלבער פראפארציע.

די לעצטע הנחה וועגען די זאליטשקעס דארף געדערכענט ווערען אלס די וויכטיגסטע, ווייל דורכ'ן אנערקענען פאר ריכטיג די טענות, וועלכע עס רוקט ארויס דער שטייער-צאהלער געגען דער אויפמעסטונג פון אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1931, וועט איהם נישט נאר די עקזעקוציע בעגרעניצט ווערען, ביז צו דער פערקלענערטער סומע. נאר ס'וועלען אויך פערקלענערט ווערען די זאליטשקעס אהן ספעציעלע השתדלות'ן מצד דעם שטייער-צאהלער.

די דאזיגע טיילווייזע הנחות האבען נאך די דאזיגע מעלה, אז דורכדעם, וואס א גרויסע צאהל שטייער-צאהלערס וועלען אין א געוויסער מאס בעפרייט ווערען פון די לויפענדע שטייערן, וועט עס זיי געבען די מעגליכקייט אין משך פון די נאהנסטע חדשים אויסצאהלען די פערלעגענע, אלטע שטייערן, געניסענדיג פון די באניפיקאטען, וועלכע עס זעהט פאר די פערארדנונג פון 9. אפריל.

מגר. י. ווארשאווסקי.

א באנדיטען-אנפאל אויף זעלעווער שאסעע

צוגענומען... 2 זל. און א פאר כעריז תבואה

(§) איפ'ן שאסעע זעלעווו—לאסק זענען 4 באנדיטען אנגעפאלען אויפ'ן פויער סטאניסלאוו דלוזניעווסקי בעת ער איז געפאהרען מיט א פוהר תבואה אין שטאט אריין. די באנדיטען האבען צוערשט ארויבערגעווארפען דלוזניעווסקי'ן א קאץ אויבערן קאפ און גענומען בורק זיין אין די קעשענעס. א[...] כעלנדיג די טאשען, האבען זי[...] צען גענומען א ווערקסעל אויף [...] און... 2 זל. מזומנים. באין ב[...] בען זיי צוגענומען די 2 זל. מ[...] תבואה און נעלם געווארען.

פראקורענט פון אנ'אקצ.-געזעלשא[...]

נארט אוים אויף וועקסלען 3000 זל.

און ווייזט צום כח א פייג..

(א) אין סעפטעמבער פ. י. האט זיך צו יעקב פאפאווסקי, אגראראווא 3, געווענדעט דער ראקורענט פון דער אקצ. געזעלשאפט ר. לופשיץ, אברהם לופשיץ און ערקלערט: היות זיין פירמע לעבט איצט איבער א שרעקליכען געלד-מאנגעל, וויל ער בארגען ביי פאפאווסקי'ן 3000 זל.

פאפאווסקי האט מיט לופשיצ'ן די טראנזאקציע געשלאסען, דערויף האט ל. אויסגעשטעלט וועקסלען אויף 3000 זל.

ווען ס'איז אבער אנגעקומען דער צאהלונגס-טערמין, האט זיך ארויסגעוויזען, אז די פירמע וויסט פון גארנישט צו זאגען. נעכטען איז לופשיץ געשטאנען פאר'ן געריכט, ער איז פער'משפט געווארען אויף 3 חדשים תפיסה, [...] דעם וועט ער מוזען פאפאווסקי'ן [...] געבען דאס געלד.

כמעט בחנם
איבערצוגעבען
א שטוב מיט א [...]
ביליג דירה-געלד. צו ערפ[...]
בזשעזשינער 57א ביי פ. בירענ[...]

פון לאדזער האנדעלס-געריכט

§

שטיינערט'ס פאבריק ווייטער טעטי[...]

(5) סוף אקטאבער פ. י. האט דאס געריכט ערקלערט א אפּפאַרלאַשטש דער פירמע י. פלאס, ברעטער-סקלאד אין פאביאניץ.

אויף א קרעדיטארען-פערזאמלונג פון יוני ד. י. איז אפגעווארפען געווארען דער פארשלאג פון א רעגולאציע פון 8 פראצ. אויסצוצאהלען אין 4 דריי חדשים'דיגע ראטעס. היות אבער ווי עס זענען אונגאנצען געבליבען נאר צוויי קרעדיטארען, האט דאס געריכט אויף דער נעכטיגער סעסיע דעם אויסגלייכס-אפמאך בעשטעטיגט.

* * *

אין אופאַרלאַשטש פון דער אקציען-געזעלש. קאראל שטיינערט וועגען וועלכען מיר האבען די טעג אויספיהרליך מיטגעטיילט, האבען די קוראטארען: ארוו. פאגעל און אינזש. בענעדיקט ארויסגעטראגען א ביטע אין געריכט וועגען לאזען די פאבריק ווייטער אין גאנג. אין נעגענטייל וועט דער אופאַרלאַשטש-מאַסע קאסטען 60.000 צוליב דער קינדיגונג פון די 800 ארבייטער.

דאס געריכט האט בעשלאסען צו לאזען אין גאנג די פאבריק אויף דער צייט פון דער פערוואלטונג פון די קוראטארען.

* * *

אין אופאַרלאַשטש פון דער פירמע צוואר ווינאן כאלאנטעריע נעשעפט אויף פשעיאזד 2 האט דאס געריכט נאמינירט אלס ריכטער קאמיסאר אויפ'ן ארט פון אפגעזאגטען מאגיסטער מעטעפעל האף דעם האנדעלס-ריכטער אלעקסאנדער מאלטשעווסקי.

* * *

אין אופאַרלאַשטש פון דער פירמע ס. באמאלסקי און שותים האט דאס געריכט בעשטימט אויפ'ן פארשלאג פון ריכטער קאמיסאר עבערהארט א 4-וואכענדיגען ענטגילטיגען טערמין אויף צו קאנטראלירען די חובות.

* * *

אין אופאַרלאַשטש פון דער פירמע ל. ראזענשטראך און וו. ביאל[...] דאס געריכט בעשטימט א 2 וואכ[...] ענטגילטיגען טערמין אויף צו ק[...] לירען די חובות.

געקומען אין מאגיסטרא[...]

און איבערגעלאזט א קי[...]

(א.) נעכטען איז אין דער אפיעקא-ספאלעמשנא פון מאגיסטראט אויף זאווארזקא 11 געקומען א יונגע פרוי, פיהרענדיג א מערעלע פון אנ'ערך א יאהר ביי דער האנט.

נאכ'ן איבערשמועסען זיך מיט'ן וואזשני, ער זאל א מינוט אכטונג געבען אויפ'ן קינד, זי קומט תיכף [...] דער וואזשני האט גערן מסכים [...] אבער די פרוי איז שוין מעהר נ[...] ריקגעקומען.

דאס קינד איז איבערגעשיקט [...] רען אין שטאטישען פינדעל-הוי[...]

§

מאטורא-צייגנישען

אין האכשטיין'ס גימנאזיום

אין גימנאזיום פון מאריא האכשטיין האבען היי-יאהר געענדיגט און בעקומען מאטורא - צייגנישען פאלגענדע שילערינס:

בארנשטיין שפרה, בירענצווייג ובקה אסתר, בערגער יוכבד, גאלדמאן ובקה, גאלדרייך יוכבד, גורוויץ רבקה, גערמאן חיה, ווינניקאוו נעללי, זיידענוואָרם שרה-יהודית, טוגענטמאן שרה, טייך רחל-לאה, טערקעלטאוב טובה, כהן חנה, לוריע יהודית, ליימאן מרים-רחל, ליכטענשטיין לאה, מאזורקיעוויץ לאה, מאליניאק דבורה, מארגענשטערן טובה-בלימה, נאטקעוויץ מרים, פרינץ חיה-שרה, צאללע שרה, קארן דבורה, קאפטשאווסקא אלגא, ראפאפארט שרה.

לאדזער בערז[...]

לאדז דעם 23 יוני

ביי א טוואס פעסטערע ט[...] איז פעראָנטירט געווארען פאל[...] קורסען:

4% אינוועסטיציע (ניט אפיציעל)
4% דאלארובקע
3% בודאוולאנע (נישט אפיציעל)
8% ווארשעווער פאנד-בריף
8% לאדזער פאנד-בריף (ניט אפ.)
7% סטאבעליזאציע (אמער.)
4½% זשעמסקע
דאלארען (נישט אפיציעל)
פונטען
פראנקען
גאלד-דאלאר
גאלד-רובעל
זילבער-רובעל
ביליאן

היינט שנעל-געריכט אין לאדז

(א) היינט וועט אין קרייז-געריכט פארקומען דער שנעל-געריכט איבער נעוועזענעם וואזשני פון ברוסער גמינע, סטעפאן ליטשאק, וועלכער ווערט בעשולדיגט אין שפיאנאזש לטובת א שכנה שער מלוכה.

סעזאן-ארבייטער וועלן נישט קענען אפארבייטען שטרייק-טעג

(§) נעכטען איז פארגעקומען א קאנפערענץ אין מאגיסטראט וועגען דעם, צו די סעזאן-ארבייטער זאלען קענען אפארבייטען די טעג, וואס זיי האבען געשטרייקט.

די מאגיסטראט-פארשטעהער האבען ערקלערט, אז דאס דאס איז אנ'אוממעגליכע זאך מחמת די ארבייט איז איינגעטיילט אין צווי פארטיעס, וואס ארבייטען צו דריי טעג אין וואך.

ליבע אין קייטען

גרויסער סענסאציאנעלער ראמאן פון דער נאהנטער פערגאנגענהייט

(12-טע פארטזעצונג)

דאס איז געווען אין אמעריקא. שימאן ליובאר האט דארט געלעבט אלס קעשענע-גנב. ער האט פערפיהרט מיין איינציג קינד, מיין לוציע.

אז איך האב געזעהן, אז זי מוז צו איהם געהערען, האב איך בעשלאסען איהם צו מאכען רייך. איך בין געקומען צו פאהרען מיט איהם קיין ביעלסק, איבערגעבענדיג איהם דאס גאנצע געהיימניש.

איך האב איהם געגעבען מיין גאנץ געלד צו פיהרען דעם פראצעס און אלס דאנק האט ער מיך דא פערשלאסען און ער האט מיך איינציגווייז ערמארדעט.

ווי געטראפען פון אנ'עלעקטרישען שלאג האט זיך דער קערפער פון דער פרוי גענומען קאנוואלסיוו ווארפען.

רעגינא האט א געשריי געטון, מיינענדיג, אז די פרוי גוסס'ט. אבער די וויעניאווסקע האט נאכאמאל געעפענט די אויגען און שוואך געשעפטשעט.

— עס זענען נויטיג בעווייזען, ווייל אנדערש וועט מען דיר נישט גלויבען, רעגינא סולכאווסקא. די דאזיגע בעווייזען האט מיין טאכטער לוציע. זוך זי, ברענג זי צום געריכט און זי וועט דיר צושטעלען די נויטיגע דערצי בעווייזען.

— און וואו וועל איך זי געפינען דיין טאכטער?

— אין אמעריקא.

— אבער אמעריקא איז דאך גרויס, זאג מיר די שטאט, די גאס. דעם נומער...

— דו וועסט מיין טאכטער געפינען אין...

א שטראם בלוט האט גענומען שפריצען פון דער אלטער פרוי'ס מויל און מיט א טויבען זיפץ איז זי אנידערגעפאלען אויף דער פאדלאגע.

אזוי איז דער איינציגער עדות פון שימאן ליובאר'ס אונערהערטען שווינדעל געשטארבען.

— דו קענסט נישט שטארבען — האט רעגינא מיט א פערצווייפעלט געשריי זיך געווארפען אויף דעם פערגליווערטען קערפער. — זאג מיר כאטש די שטאט. וואו איך קען געפינען דיין טאכטער.

אבער, אך, אומזיסט! זי לעבט שוין נישט. מיט א פאר סעקונדען צוריק איז זי געשטארבען.

רעגינא האט זיך פלוצלינג א ווארף געטון צו דער טיר און מיט די פויסטען גענומען קלאפען אין איהר. אבער עס איז געווען אומזיסט.

— הייסט עס, אז איך וועל דא אומקומען און מיטנעמען אין קבר אריין אזא וויכטיגען סוד! הייסט עס, אז דאס גאנצע לעבען דארף אלבערט בלייבען א בעטלער אהן א נאמען און יענער שווינדלער וועט טריאומפירען?

— אך, גאט, דו וועסט נישט דערלאזען אזא אומרעכט! גיב מיר כחות זיך צו ראטעווען.

מיט פערצווייפלונג האט זי גענומען האקען אין דער טיר פון דער ווילע, וואס איז איבערגעבויט געווארען פון אנ'אלטען פרעכטיגען שלאס און גליקליכערווייז האט זי אנגעטראפען אויף א פערבארגענע ספרענזשינע און די טיר האט זיך געעפענט. רעגינא איז שנעל ארויס און האט זיך געפינען אין עפיס א געהיימנישפולען קארידאר, וואוהין די פלאמען און דער רויך זענען נאך נישט דערגאנגען.

זי איז צו צו די טרעפען און עס איז אנגעקומען איהר ענטקעגען א כוואליע פרישע לופט. זי האט דערזעהן דאס ליכט פון דער לבנה און לייכטענדיגע שטערן. זי האט בעמערקט, אז זי געפינט זיך אין גארטען פון דער ווילע און איז געראטעוועט, פריי!

א פולשטענדיג-ערשעפטע האט זי זיך געזעצט לעבען א בוים, וואו זי האט אזוי אפט פערבראכט לאנגע שעה'ן מיט אלבערטען.

קאפיטעל 5

די חתונה אין די בערג.

מען האט געהערט א פרעהליכען שומעל, עס האט אפגעקלונגען א מונטער געזאנג און די מוזיקאנטען האבען אהן אויפהער צוגעשפילט צו די טענץ.

עס איז פארגעקומען א חתונה אין ביסטרא-טאל אין די בערג.

האנושא, די שעהנע טאכטער פון רייכען גאסט-הויז-בעזיצער לאנער האט חתונה געהאט מיט דעם זשאנדארם זערקאוו.

לאנג האט ער זיך אומזיסט בעמיהט צו קריגען איהר האנד. אין אנהויב האט זי נישט געוואלט הערען פון א[...] אבער דער פאטער האט איהר ערקלערט, אז צום געש[...] מוז ער האבען פאר אנ'איידעם זערקאוו'ן. אין טאל, [...] מען האט גערופען דאלינא ביסטרא, איז ער געווען [...] העכסטע מאכט.

זארקאוו, א 24-יעהריגער יונגערמאן האט, אנג[...] אין דעם גלשטשענדיגען אוניפארם, האט אויסגעזעהן [...] א העלד און ער איז עס ווירקליך געווען. ער האט געכ[...] 7 שמוגלער, וואס זענען אריבער די פרייסיש-עסטרייכ[...] גרעניץ. דריי פון זיי האט ער דערשאסען און פיער האט [...] געברענגט אין טורמע אריין.

אין גארטען, וואס האט ארומגערינגעלט לאנער'[...] גאסט-הויז, איז געווען אויסגעשטעלט א גרויסער טיש.

דאס יונגע פארל האט זיך אפגערוקט פון דער [...] זעלשאפט צום שכנות'דיגען אלקער'ל.

— עס איז שוין צייט, האנושא מיינע, — האט [...] געשעפטשעט, — מיר זאלען געהן אין אונזער שטיב[...] אריין!

— כ'בעט דיך לאז מיך אביסעל איבער ביים פאטער[...] האט זיך געבעטען די שעהנע כלה.

— וועט דיר נישט זיין באנג אין מירז — האט זא[...] קאוו געזאגט מיט עטוואס א טרויעריגען טאן — דו ביז[...] דאך מיין פרוי און איך מיין, אז דו ליבסט מיך א ב[...] סעל.

האנושיא האט גארנישט געענטפערט, זי האט טרויע[...] ריג ארויפגעלאזט דעם קאפ און האט א פער'חלומ'טע ג[...] קוקט אויף דער רויז, וואס זי האט געהאלטען [...] האנד.

(פארטזעצונג קומט)

שטורעם-ווינד און שלאַקס-רעגן אין לאָדז

האָט פֿערגאָסן די קעלער-שטובן און אָנגעטאָן גרויסע שאָדנס. — אַ נאַכט פֿון שרעק און "הלה" אין די קעלער-וואוינונגען

(§) דינסטאָג ביינאַכט האָט זיך איבער לאָדז און סביבה אַדורכגעטראָגן אַ שטאַרקער שטורעם-ווינד מיט אַ שלאַקס-רעגן, וועלכער האָט אָנגעמאַכט גרויסע שאָדנס.

אויף דאַלער'ס פּלאַץ און אויף זשעלאָנאַ גאַס האָט דער ווינד אומגעוואָרפֿן איניגע פּלויטן און אויסגעראַקט די שויבן אין פֿיל הייזער.

אין באַלוט, אין די געגנטן, וואו עס געפֿינען זיך קעלער-שטובן, האָט דאָס וואַסער פֿערגאָסן דאָס האָב און גוטס פֿון דער אָרעמער בעפֿעלקערונג. די איבערגעשראָקענע פֿרויען האָבן אַרויסגעטראָגן די פֿערשלאָפֿענע קינדער אויף די הענט, די מענער ווידער האָבן געראַטעוועט דאָס בעטגעוואַנד פֿון וואַסער אַרויס.

ערשט אַרום 2 ביינאַכט האָט דאָס וואַסער גענומען צוריק אָפּלויפֿן.

אין זשאַקאָוויץ איז אַ דונער אַריין אין זבלאַזשעיעסקי'ס הויז. אַזוי ווי דאָס שטרוי פֿון דאַך איז געווען אַדורכגענעצט פֿון רעגן, האָט זיך עס נישט אָנגעצונדן.

אין זשאַבעניץ, אונטער אַלעקסאַנדער, האָט דער ווינד אויסגעריסן די טעלעגראַף סלופּעס.

באַנדע גנבים פֿאַר'ן געריכט

(א) פֿאַר'ן קרייז-געריכט זענען געשטאַנען די גנבים מאיר קורציבאַרד, יחיאל פֿעפֿערבערג, וועלוול מאַזורקעוויטש און אייזיק גאָלדבערג. אַלע בעשולדיגט אין וועלן אויספֿיהרען אַן איינבראָך אין דער פּוליע פֿון קאַפּמשינסקי'ס בעקערי אויף נאַרוטאָוויטש גאַס. דאָס געריכט האָט קורציבאַרד'ן און פֿעפֿערבערג'ן פֿער'משפּט צו 3 יאָהר תפיסה יעדן, מאַזורקעוויטש 2 יאָהר און גאָלדבערג אויף 1 יאָהר תפיסה.

געהיימע עסיג-פֿאַבריקל

(א) די פּאָליציי האָט אין י. רובינשטיינ'ס וואוינונג אויף גדאַנסקאַ גאַס ענטדעקט אַ פֿאַבריקל פֿון עסיג. די עטיקעטן אויף די פֿלעשלעך זענען געווען נאָכגעמאַכט לויט'ן מוסטער פֿון געסמאַן קעליר. רובינשטיין איז צוגעצויגן געוואָרען צו פֿעראַנטוואָרטליכקייט, אויסער דעם טרעט די פֿירמע קעליך אַרויס מיט אַ ציוויל תביעה אויף איניגע טויזענד זל.

גנבים "ליקווידירען" אַ צוקערל'עך געשעפֿט

(א) אומבעקאַנטע האָבן זיך מיטוואָך ביינאַכט אַריינגעריסן אין רוטקאָווסקי'ס בודקע פֿון צוקערוואַרג און צוגענומען די גאַנצע סחורה פֿאַר 1000 זל.

דריי חדשים תפיסה פֿאַר פֿעלשען וועקסלען

(א) דאָס קרייז-געריכט האָט פֿער'משפּט אויף 6 חדשים תפיסה יחיאל פֿעלדמאַן פֿאַר אויסשטעלן פֿיקטיווע וועקסלען, וועקסלען די פֿירמע אַלאַרט ריזא און קאָמפּ. אויף 3000 זל.

יודיש טעאַטער "פֿילהאַרמאָניע"
אָנפֿירונג א. בעומאַן. פֿערבאַנד טרופּע פֿון א.א.פּ. אין פּוילען.

2 פּאָפּולערע פֿאָרשטעלונגען 2
צו גאַנץ ביליגע פּרייזען

אַלע פּלעצער פּאַרטער 1 זל. — באַלקאָן און גאַלעריע 50 גר.

שבת 4 נאָכמיטאָג דער גרעסטער סעזאָן-שלאַגער
"אַ האַרץ וואָס בענקט"

שבת, 9 אַ זייגער אָוונד
דאָס סענסאַציאָנעלע לעבענס-בילד מיט געזאַנג און טענץ
אויפ'ן וועג קיין בוענאָס-איירעס

בילעטען צו בעקומען אין דער קאַסע פֿון זאַל "פֿילהאַרמאָניע"

פֿערזענליכעס

ה' שמעון נאַטאַנזאָהן האָט געענדיגט דעם וואַרשאַווער פּאָליטעכניקום אַלס אינזשעניער-מעכאַניק.

נייע איינטיילונג פֿון די אויספֿאָרשונגס-ראַיאָנען

(§) דאָס קרייז-געריכט האָט אַדורכגעפֿיהרט אַ נייע איינטיילונג פֿון די אויספֿאָרשונגס-ראַיאָנען: 1-טער ראַיאָן — אויספֿאָרשונגס-ריכטער אַלפֿרעד בראַון וועט אַרומנעמען דעם 1, 2, 9, 10, 11, 12, 13 און 14 קאָמיסאַריאַט; 2-טער ראַיאָן — ריכטער פֿראַנטשישעק נזשעשאָווסקי — 7, 6 און 8 קאָמיסאַריאַט; 3-טער ראַיאָן — ריכטער וואַזשיניעץ מאַירער — 3, 4 און 5 קאָמיסאַריאַט. 4-טער רעווירי-ראַיאָן — ריכטער יאַן באַנדיקאָווסקי. 5-טער פּאָליציישער ראַיאָן — ריכטער עגעניוש זעליניץ, 6-טער ראַיאָן. פֿון לאָדזער קרייז-ריכטער וולאַדזימיערוש מאַיעווסקי.

זיך דערטרונקען ביים באָדן זיך

(§) מיט איניגע טעג צוריק איז אַרויסגעפֿאָהרען קיין פּשיגליב אַ גרופּע פּיעטרקאָווער אויף וואַקאַציע, דער 18-יעהריגער יוליאַן שימאַנסקי, שילער פֿון 7 קלאַס מלוכה-גימנאַזיום. נעכטן איז שימאַנסקי צוזאַמען מיט נאָך איניגע חברים אַוועק זיך באָדן און דערטרונקען געוואָרען. ערשט נאָך איניגע שעה האָבן די פֿישער'ס אַרויסגעצויגן זיין טויטן קערפּער פֿון וואַסער.

גנבות

(§) אין קאָמפּינסקאַ'ס וואוינונג אויף פּשעיאַזד 72 האָבן דורכ'ן באַלקאָן זיך אַריינגעריסן איינברעכער, צוגענומען 4000 זל מזומנים און וועש און בוזשוטעריע פֿאַר 2000 זל.

צוזאַמענשטויס פֿון צוויי צוגען

מאַשיניסט ווערט שווער פֿערוואונדעט

(§) אויף דער פּיעטריקאָווער באַהן-סטאַציע איז נעכטן פֿאָרגעקומען אַ צוזאַמענשטויס פֿון צוויי צוגען: דער לאָקאָמאָטיוו פֿון משא-צוג איז ביים מאַנעווריען אַרויף אויף די וואַגאָנען, וואָס זענען דאָרט געשטאַנען, און איניגע וואַגאָנען זענען צושמעטערט געוואָרען. דער מאַשיניסט איז שווער פֿערוואונדעט געוואָרען.

אַ וואַלד-שומר — אַ מערדער

(§) די 18-יעהריגע יוזעפֿאַ יענדרושישאַק איז נעכטן, שנעלדענדיג היי, פֿערקראָכן און גענומען קאָסען דאָס היי נאָהענט פֿון וואַלד. דאָס האָט אַזוי אויפֿגעבראַכט דעם וואַלד-שומר לעאָן שוויאַנטעק, אַז ער האָט געשאָסן פֿון די ביקס און די יענדרושישאַק אַוועקגעלעגט אַ טויטע אויפ'ן אָרט. שוויאַנטעק איז אַרעסטירט.

25 פּראָצ. ביליגער מעדיצינען פֿאַר בעאַמטע

(§) דער פֿאַרמאַצעוטען-פֿעראיין האָט פֿונאַנדערגעשיקט אַ ציקולאַר צו זיינע מיטגלידער, אַז פֿאַר מלוכה-אָנגעשטעלטע זאָל בערעכנט ווערען ביים אויסקויפֿען ספּעציפֿיק'ן מיט 25 פּראָצ. ביליגער, ווי דער נאָרמאַלער פּרייז.

יאַהרגאַנג 1909 ווערט אָבגעלאָזט פֿון מיליטער

(ב) דאָס בעפֿרייען פֿון מיליטער דעם יאַהרגאַנג 1909 וועט פֿאָרקומען פֿון 10—15 סעפּטעמבער ד. י.

אַנפֿיהרער פֿון דער קאַלישער באַנדיטען-באַנדע איז געווען אַל-קאַפּאָנעס אַ שותּף

באַנדיטען האָבן געהאַט בדעה צו ערמאָרדען איניגע רייכע סוחרים

(§) די אויספֿאָרשונג האָט בעוויזען, אַז דער אַנפֿיהרער פֿון דער קאַלישער באַנדע יוזעף פּאַבאַלעק (פּאַראַלטשיק) איז געווען אַ מיטגליד פֿון אַל-קאַפּאָנעס באַנדע און אַן אַנטלויפֿענער פֿון עלעקטרישען שטוהל. איז ער געקומען צוריק קיין פּוילען און זיך דאָ בעזעצט אין קאַליש.

איצט אָבער נישט מעהר די פֿראַגע: צי וועט פּאַבאַלטשיק אַרויסגעגעבן ווערען דער אַמעריקאַנער פּאָליציי? ווי די אויספֿאָרשונג האָט בעוויזען, האָט פּאַבאַלטשיק'ס באַנדע געהאַט אַ פּלאַן צו ערמאָרדען אַ שאָפֿער און צוצונעמען דעם אויטאָ, אים איבערצומאָלען און איבערמאַכן דעם רעגיסטראַציע-נומער. דער אויטאָ האָט זיי געזאָלט דינען אויף צו קענען זיך איבערוואַרפֿען פֿון איין אָרט אויפ'ן אַנדערן.

דאַן האָבן זיי געוואָלט ערמאָרדען דעם רייכן קאַלישער סוחר דוד בערליע און דעם בוי-אונטערנעהמער ק'יצאַל.

די חברה זענען פֿון אַרעסט אַזוי נערוועז געוואָרן, אַז זיי האָבן אויפֿגעהערט אינגאַנצען צו רעדן. פּאַבאַלטשיק גיט אַ זיינע ערקלערונגען שווייגנדיג.

דער חשבון סענסאַציאָנעלער פּראָצעס וועט אין דער נאָהענטסטער צייט פֿאָרקומען. דער חברה ערוואַרט טויט-שטראָף.

אַ גרויס צימער
פֿאַר אַ אונפֿערהייראַטע אָדער פֿאַר אַ יונג פּאָר-פֿאָלק
פֿון זאַפּאַרט איבערצוגעבען.
ערפֿאַהרען אין אַדמיניסטראַציע פֿון "ל.ט." אונטער "S".

געפֿונען אַ קינד אין אַ הויט-שאַכטל

(א) די ווירטשאַפֿטער פֿון זגערזשער 82 האָבן נעכטן געפֿונען אין אַ הויט שאַכטל אַ קינד פֿון אַ 2 חדשים. דאָס קינד איז איבערגעשיקט געוואָרען אין פֿינדעל-הויז.

אויסגעבראָכן אַ שטרייק אין א. מ. וואַרשאַווסקיס פֿאַבריק

(§) אין א. מ. וואַרשאַווסקי'ס וועבעריי און שפּינעריי, ב. יענדרזשעיאָווסקאַ 20, האָט נעכטן אויסגעבראָכן אַ שטרייק, ווייל די בעלי-בתים האָבן געוואָלט רעדוצירן די לעדערער-אַרבייטער אויף 10 פּראָצ., שפּינערין — 15 פּראָצ.

שׂרפֿה אין אַ דאָרף

(§) אין דאָרף ראָזשעשין האָט אויסגעבראָכן אַ שׂרפֿה ביים פּויער אַנטאָני שעוויטשיק. דער שאָדן בעטרעפֿט 15 טויזענד זל.

טעאַטער און קונסט

מאָרגען די ערעפֿנונג פֿון נייעם יוד. טעאַטער "סקאַלאַ"

די פֿייערליכע ערעפֿנונג פֿון יודישען זומער-סעזאָן אין נייעם פּראַכטפֿולען טעאַטער "סקאַלאַ" קומט פֿאָר מאָרגען, פֿרייטאָג. די ערשטע פּרעמיערע וועט זיין [illegible] אינטערעסאַנטע פּראָבלעם-פּיעסע "איך וויל אַ קינד" אין אַ נייע באַאַרבייטונג און אונטער דער רעזשי פֿון בעוואוסטן יודיש-פּוילישען דראַמאַטורג און רעזשיסער מאַרק אַרנשטיין. דאָס וועט אויך זיין דער ערשטער אויפֿטריט פֿון בערטאַ גערסטען, די בערוהמטע יודישע קינסטלערין פֿון דער איצטיגער צייט, די פּרעמיערין פֿון ניו-יאָרקער "קונסט-טעאַטער". די צווייטע הויפּט-ראָלע שפּילט איינע פֿון די בעסטע אַקטריסעס פֿון פּוילען קלאַראַ סעגאַלאָוויטש. מיט זיי שפּילט אַן ערשטראַנגיגער אַנסאַמבל ווי לאַנדוי, שרופֿזינעצער, סטרוגאַטש, בוגאַן, און אַנדערע.

די ערעפֿנונג פֿון נייעם טעאַטער מיט אַזעלכע געסט און אונטער אַזאַ פֿעראַנטוואָרטליכער לייטונג האָט אַרויסגערופֿען אין שטאָט אַ גרויסע סענסאַציע.

משה קוסעוויצקי אין לאָדז

קומענדיגען דינסטאָג טרעט אויף אין פֿילהאַרמאָניע מיט אַ רעליגיעזן קאָנצערט דער "קעניג" פֿון די חזנים אין פּוילען, אָבער-קאַנטאָר פֿון דער וואַרשאַווער טלאָמאַצקער סינאַגאָגע משה קוסעוויצקי.

קוסעוויצקי וועט אויספֿיהרען אַ גאַנצע רייהע הערליכע פּערל פֿון זיין סינאַגאָגאַלען אוצר. צ. א. שעהנע יודישע פֿאָלקס-לידער און ווי אויך אַריעס אָפּערן.

ראַדיאָ פּראָגראַם

דאָנערשטאָג, 23 יוני

לאָדז (233.8) 11.58 שעה-צייכען און טאָג-פּראָגראַם, 12.10 פּרעסע-איבערזיכט, 12.40 וועטער-בעריכט, 12.45 פּליטען, 3.35 פּליטען, 4.05 אוידיציע פֿאַר מוזיק לעהרער, 4.40 איבערזיכט פֿון די נייסטע ביכער-אויסגאַבען, 5.— נאָכמיטאָג-קאָנצערט פֿון קאַמעראַלען אָרקעסטער, 6.— פֿאָרטראַג, 6.20 טאַנץ-מוזיק פֿון וואַרשאַ, 7.— לאָדזער פּאָסט-קאַסטען, 7.15 פֿערשידענס, 7.35 ראַדיאָ-פּרעסע-זשורנאַל, 7.45 קאָמוג. פֿון לאָדזער האַנדעלס-קאַמער, פּראָגראַם אויפֿן נעקסטן טאָג און רעפּערטואַר, 8.— קאָנצערט פֿון פֿילהאַרמאָנישען אָרקעסטער, 9.50 ביילאַגע צום ראַדיאָ-פּרעסע-זשורנאַל און וועטער בעריכט, 10— טאַנץ-מוזיק פֿון וואַרשאַ 10.40 פּליטען, 10.40 ספּאָרט-ידיעות, 10.50 טאַנץ-מוזיק פֿון וואַרשאַ

לאָדז איז ענליך צו ניו-יאָרק

אַ קאָמפּלימענט פֿאַר די לאָדזער פֿרויען.—צי זענען די פּוילישע יודען נאַציאָנאַל?

געשפּרעך מיט דער בעריהמטער קינסטלערין בערטאַ גערסטען

אין ערשטן מאָמענט, ווען כ'בין אַריינגעקומען צו בערטאַ גערסטען אין צימער, בין איך געבליבן אַביסעל ענטוישט. כ'האָב זיך גערעכנט, צו בעגעגענען די קינסטלערין אין אַ פּיזשאַמע, אַנ'אָנגעשמינקעוועטע מיט אַ פּאַפּיראָסעל אין מויל. אַנגעטראָפֿען האָב איך אָבער אַזאַ געמיטליך האַרציגע פֿרוי, וואָס איז אַזוי פּשוט אין איהרע בעוועגונגען, אַזוי נאַטירליך אין איהר קליידונג און אַזוי אינטים און סימפּעל אין איהר שפּראַך. זי רעדט מיט אַ זעלטענעם שעהנעם יודיש, וואָס אַ סך יודישע שרייבער וואָלטען זיך עס געקענט ווינשען. אַנשטאָט צו רעדן מיט מיר וועגן טעאַטער, הויבט די קינסטלערין אָן וועגען איהר צימער, וואָס איז פֿול מיט זעלטענע אַנטיקען, אַזעלכע עכטע יודישע אַנטיקען, פֿון וועלכע עס שלאָגט יודישער שמעקער, יודישע פֿאָלקסטימליכקייט.

— אַז איך קוק אַרום דורכ'ן פֿענסטער — הויבט אָן בערטאַ גערסטען מיט איהר צאַרט-זאַנפֿטער שטים, — זעה איך אַמעריקאַ, דוכט מיר, אַז כ'בין אין ניו-יאָרק. און ניו-יאָרק וואוין איך אין אַ הויך הויז, אַנ'21-שטאָקיגען בנין. און קוקענדיג איצט דורכ'ן פֿענסטער אויף אייער לאָדז, דוכט מיר: אָט זעה איך ניו-יאָרק. דעמזעלביגען איינדרוק האָב איך געהאַט דעם ערשטען מאָמענט, ווען כ'בין אָנגעקומען אין אייער שטאָט. דאָס טעמפּאָ פֿון לאָדז, די בעוועגונג און דער סדר פֿון די גאַסן, און אויך די לאָדזער פֿרויען דערמאָהנען ניו-יאָרק.

די לאָדזער פֿרויען האָבן אויף מיר געמאַכט אַ פֿיינעם איינדרוק. זיי קליידען זיך זעהר עלעגאַנט און מיט געשמאַק. די לאָדזער פֿרויען זענען געווען פֿאַר מיר ממש אַנ'ענטפּלעקונג. זיי זענען נישט אַרויסגעפּוצט, שרייענדיג, נאָר רואיג און גראַציעז.

וואַרשאַ איז רואיגער, סמאַטישער. די וואַרשאַווער איינוואוינער פֿיהלען זיך ווייכער, איינגעפֿונדעוועטער. לאָדז איז בעוועגונג, געוואַלדיגער טעמפּאָ, ניו-יאָרק. נאָכ'מעהר האָט פֿערשטאַרקט ביי מיר דעם איינדרוק, אַז כ'געפֿין זיך אין ניו-יאָרק, ווען מ'האָט מיך אַריינגעפֿיהרט אין "סקאַלאַ" טעאַטער. ווען מען האָט פֿאַר מיר אָנגעצינדן אין טעאַטער אַלע ליכט, האָב איך געמאַכט אַ ברכה און געזאָגט: אָט אין אַזאַ יודישען טעאַטער-בנין האָב איך נאָך נישט געשפּילט. כ'מיין נישט, נאַטירליך, אויסגעבאָרגטע טעאַטערן אויף אַנ'אָוונד, נאָר אַנ'אייגענעם יודישען טעאַטער-בנין. אַ חוץ דעם יודישען קונסט-טעאַטער אין אַמעריקאַ, וואָס דאָס האָט אָבגעקאָסט אַ קנאַפּע מיליאָן דאָלאַר; האָבן מיר אין ערגיץ נישט אַזאַ געשמאַקפֿולן טעאַטער-בנין.

רעדענדיג וועגן קונסט-טעאַטער, ווערען די שעהנע קאַרשען-אויגן פֿון דער קינסטלערין, פֿון וועלכע ס'שלאָגט אַנ'אונגעריך יודיש פֿייער, פֿערצויגן מיט אומעט. לעדער איז נאָך קורצע 2 סעזאָנען דער בנין פֿון יודישן קונסט-טעאַטער אַריבערגעגאַנגען אין פֿרעמדע הענד. די קינסטלערין פֿערטראַגט זיך אין זיס-אומעטיגע זכרונות, און זי זאָגט דאַן פֿאָר:

— כ'וואָלט זעהר וועלען, אַז אַלע לאָדזער יודען זאָלען זיך אַזוי פֿרייען מיט זייער שעהנעם יודישען טעאַטער ווי איך. אין דאָזיגען זאַל איז פֿערהאַן אַזאַ רוהיגקייט, אַזאַ [illegible] קייט אין לייכטקייט, אַז מ'קען דריי שעה פֿערגעסן אין אַלע דאגות און צרות. מ'קען דאָרט פֿאַר געלד קריגן נישט נאָר פֿערוויילונג, נאָר אמת'דיגע פֿרייד. כ'וואָלט ווייטער וועלן, אַז די לאָדזער יוגנד און די אינטעליגענץ זאָל העראָפּהעלפֿן די נויטווענדיגקייט אין אַ יודיש טעאַטער.

— ס'איז אַ טעות צו מיינען, אַז די יודישע יוגנד איז אַוועק פֿון יודישען טעאַטער. זי איז גאָר קיינמאָל אין יודישען טעאַטער נישט געווען.

אין אַמעריקאַ איז עס געשעהן אַנדערש. דאָרט איז די יוגנד געווען דער פֿונדאַמענט פֿון קונסט-טעאַטער. די יוגנד האָט דערצויגען די יודישע קינסטלער און דראַמאַטורגן, און זיי דערהויבן צו דער העכסטער מדרגה! סטאַניסלאַווסקי האָט, בעזוכענדיג דעם קונסט-טעאַטער אין ניו-יאָרק, געזאָגט פֿאַר'ן פּובליקום, אַז דאָס איז אפֿשר דער שענסטער טעאַטער אין דער וועלט.

דאָ פֿערטראַכט זיך ווידער די קינסטלערין, כ'וויל נישט איבעררייסען מיט קיין פֿראַגען. כ'ווייס, אַז אָט, אָט וועט בערטאַ גערסטען ווידער אַרויסברענגען אַ פּאָר פֿערעלדיגע אָריגינעלע געדאַנקען אויף אַזאַ פּשוט'ן און סימפּעלען אופֿן.

— די יודישע יוגענד אין פּוילען איז טעאַטראַליש פֿערפּויליזשט געוואָרען. פֿאַרוואָס? ליגט דאָך דער גורל פֿון יודישען טעאַטער, קונסט, קולטור אין די הענט פֿון דער יוגענד.

כ'פֿערשטעה, מ'קען און מ'דאַרף פֿערלאַנגען בעסער טעאַטער. אינבעדינגט. אָבער ס'מוז דאָך געמאַכט ווערען אַן אָנהויב. אַוועקדרעהען די פּלייצעס, מיינט דאָך פֿאַקטיש אונטערגראָבן דעם יודיש טעאַטער. ווי קען אַ פֿאָלק זיך אַזוי גוט אויסלעבען, צוגלייכפֿרייען, אויסלאָזען, אויסווייזען, דערפֿיהלען דעם סאַמע עצם פֿון זיין אייגענעם איך, ווי דורך זיין אייגענעם קונסט-ליטעראַטור און טעאַטער?

— זאָגט מיר, מיין פֿריינד, — ווענדעט זיך בערטאַ גערסטען צו מיר, אין וואָס בעשטעהט אייער נאַציאָנאַליזם, מיט וועלכען איהר שטאָלצירט אַזוי?

אַז יודישע פּרעסע לייענט מען ווייניג, יודיש טעאַטער זעהט מען נישט, מיט יודישע קונסט און קולטור פֿערנעמט מען זיך נישט. וואָס גיט אייך דאָס רעכט צו האַלטען זיך פֿאַר נאַציאָנאַלע יודען? ווען מ'זאָל זאָגן די פּוילישע יודען, אַז זיי זענען נישט נאַציאָנאַל, וואָלטען זיי זיך שטאַרק בעליידיגט, אָבער אין וואָס בעשטעהט דער דאָזיגער נאַציאָנאַליזם, אין וואָס דרוקט ער זיך אויס?

די קינסטלערין האָט ווייטער גענומען רעדן מיט איהר סאַמעט ווייכער שפּראַך:

— די יודישע יוגענד אין אַמעריקאַ שרייט נישט דריימאָל אַ טאָג, אַז זי איז נאַציאָנאַליסטיש, מ'איז דאָרט מעהר פֿערענגלישט, ווי איהר דאָ פֿערפּויליזשט, אָבער דאָרט איז מען נישט פֿערגוייאישט. אַזוי פֿון זיך אַליין, פֿון קיינעם נישט געטריבן, קומט די יוגענד אין יודישען טעאַטער. זי האָט איהרע טענות צום יודישען טעאַטער, אָבער זי פֿערמייד נישט איהר טעאַטער, זי פֿערלאָזט עס נישט. דאָס זעלביגע איז אויך מיט דער יודישער צייטונג.

איהר זעהט גאַנץ אָפֿט יודישע סטודענטן אין דער אונטערגרונד-באַהן, וועלכע פֿאָהרען אונטער און איינגעפֿרעסט, לייענען זיי גאַנץ געשמאַק אַ יודישע צייטונג. דאָס איז פֿאַר יעדען נאַטירליך. ביי אייך אין פּוילען האָב איך עס נאָך נישט בעגעגענט. און ווידער אַמאָל קומט דער פֿאַרוואָס?

— פֿאָהרענדיג קיין אייראָפּאַ, האָבן מיינע עלטערע קאָלעגען, וועלכע האָבן שוין אַמאָל גאַסטראָלירט אין לאָדז געזאָגט:

מיר זענען דיר נישט מקנא מיט דיין פֿאָהרען קיין אייראָפּאַ, אָבער מיר זענען דיך מקנא, וואָס וועסט זיין אין לאָדז. לאָדז האָט אַ פֿיינעם טעאַטער-בעזוכער. לאָדז האָט אמת'ע טעאַטער-חסידים. כ'האָף, אַז מיינע אויפֿטריטען אין לאָדז וועלען בעשטעטיגען די קנאה פֿון מיינע חברים.

— כ'גלויב, אַז דער פֿילפֿאַכער רעפּערטואַר איבערצייגט. און דאָס, וואָס בראַש שטעהט דער גוט-בעקאַנטער טעאַטער-רעזשיסער און דראַמאַטורג מאַרק אַרנשטיין, וואָס עס שפּילען אַזעלכע בעוואוסטע קינסטלער ווי קלאַראַ סעגאַלאָוויטש, לאַנדוי, א. א. וועט קענען בעפֿרידיגן דעם בעסטן פֿיינשמעקער.

איבריגענס קוק איך אַביסעל אַנדערש אויף דער זאַך. איך האַלט, אַז ס'איז נישט אַזוי וויכטיג, וואָס מ'שפּילט, נאָר ווי מ'שפּילט. נישט דאָס וואָרט שטעהט אויפ'ן ערשטן אָרט, נאָר דאָס געפֿיהל. דאָס געפֿיהל איז וויכטיגער פֿון וואָרט. והראיה: ווען אַ מענש לעבט איבער אַ שטאַרק געפֿיהל, קען ער כלל נישט רעדען.

בערטאַ גערסטען האָט זיך צעוואַרימט, מ'האָט דערזעהן דאָס הייליגע פֿייערל פֿון דער אמת'ער גרויסער קונסטלערין. מאָמענטענווייז האָט די קינסטלערין געמאַכט דעם איינדרוק פֿון אַ קינד, פֿון אַ דערוואַקסענע, צאַרט און וואונדערבאַר קינד. דער דאָזיגער איינדרוק האָט זיך פֿערשטאַרקט, ווען די קינסטלערין האָט מיר געוויזען איהרע צאַצקעס, איהרע לאַלקעס און הילצערנע פֿערדעלעך, וועלכע זי פֿיהרט מיט זיך מיט און אָהן וועלכע זי רוהרט זיך נישט.

דאָס יודישע לאָדז האָט איצט אַ גלענצענדע געלעגענהייט צו זעהן אַ גרויסע יודישע קינסטלערין און אַ פֿיין יודיש טעאַטער. עס וועט זיכער די דאָזיגע געלעגענהייט נישט אַדורכלאָזן און זיך בעמיהען צו בעווייזען די קינסטלערין וואָס לעבעדיג איז לאָדז.

קר.

אינטערעסאַנטע וועלט-נייעס אין בילדער

שווע ... זיין כלה

... פייערליכע פאַרלאָבונג ... אין קאַלענבערגער שלאָס (דייטשלאַנד).

דער קרייצער „קעניגסבערג", ... אין שטאָקהאָלם, איז איצט ... אויפגענומען געוואָרען אין שווינעמונדע.

לינקס: כדי אויפצוהויבן די אויפן ... געזונקענע שלעפ-שיף, זענען פון ראָטערדאַם אָנגעקומען צוויי גרויסע ריזענקראַנען-שיפען, וואָס הויבען אויף צו 150 טאָן.

דער קלענסטער העלפאַנט

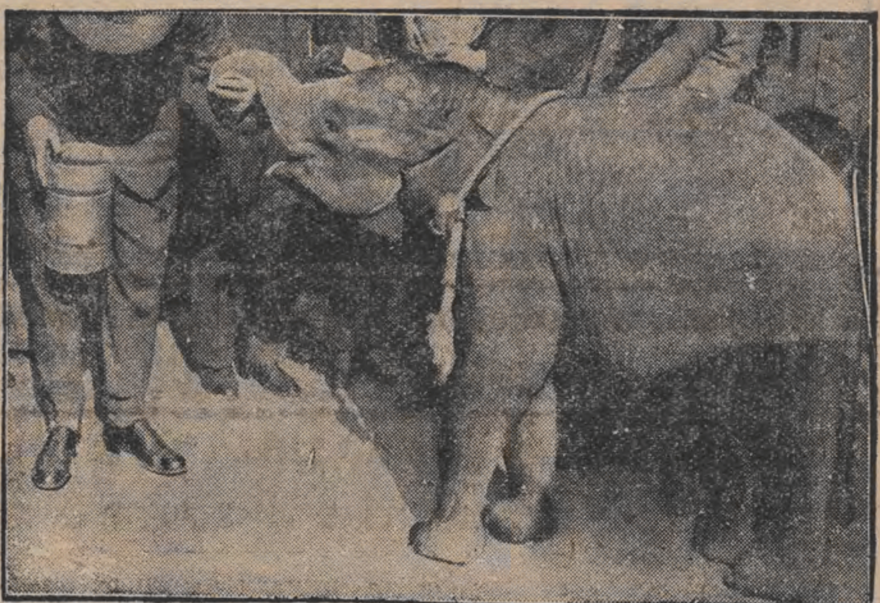

אין בערלינער זאָאָלאָגישען גאָרטען איז צוגעבראַכט געוואָרען דער קלענסטער העלפאַנט. דאָס יונגינקע חיה'לע איז אויך הויך 1,05 מעטער.

אויף אפּרוה און קור-ערטער
עלעגאַנטע, לופטיגע און ביליגע

Kamień do czyszczenia obuwia Gr. 50.-

Bata

3.50

פאַסאָן 4435-00

פּראַקטישע ווייסע אָדער ברוינע האַלב-שוה פון זעגעל-לייוונט אויף גומענע פּאָדעשוועס. דויערהאַפט און ביליג. קינדער-שיך פאַר 2.50 און 3 זל.

8.90

פאַסאָן 1345-03

בעשיידענע אָדער עלעגאַנטע האַלב-שוה פון פּרונעל אויף אַ האַלב הויכען קלאַץ.

8.90

פאַסאָן 9315-03

עלעגאַנטע און זעהר ביליגע טשולעכקע פון פּרונעל. אַ הויכער אָדער נידריגער קלאַץ.

10.90

פאַסאָן 9.85-73

עלעגאַנטער לייוונטער פּאַנטאָפעל אויף אַ הויכען אָדער נידריגען קלאַץ. ענטשפּרעכענד צו יעדער זומערדיגער קליידונג.

14.90

פאַסאָן 8465-61

העל-ברוינע לופטיגע פלעטשאַנקעס, לייכטע און עלעגאַנטע קאָמבינירטע 16.90 זל.

צו יעדע פּאָר שיך — ענטשפּרעכענדע זאָקעי. נוצט אויס פון אונזער רייכען אויסוואַהל.

אין די הויפּט-ראָלען:
Flyve Brook
Mirjam Hopkin

24 שעה

פון מיטוואָך,
דעם 22-טען יוני
און וויטערדיגע טעג

דער בעריהמטער פילם אונטער'ן נאָמען:

אויסער דעם פּראָגראַם: פּאַראַמאַונט-וואָכענבלאַט און אַ קלאַנג-גראָטעסק. אָנהויב פון די סעאַנסען: אין די וואָכען-טעג 5 נאָכמיטאָג, שבת, זונטאָג, חגאות 12 מיטאָג. אויפ'ן ערשטען סעאַנס אַלע פּלעצער צו 50 גראָשען.

RAKIETA
איינאיינציג קלאַנג-קינא אין גאַרטען
שענקעוויטשאַ 40, טעל. 22-141

„Osman"
Patentowane gilzy
czterowatkowe
zdobyły uznanie wszystkich Palaczy.

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואַהל

שפּאַציר-וואָגענס — מאַטראַצען, ספּרענזינאָווע „Patent", ווייזימאַטשקעס, אַמעריקאַנער
אייזען · ניקעל בעטען

צו בעקומען אין פאַבריקס-לאַגער
„DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73 אין הויף

רעינטאַלע אַקטען
עלעגאַנט
ערלעדיגט דאָס ביוראָ „אַרגוס" זאַכאָדניאַ 36 טעל. 47-81
בעמערקונג: מיר לעגען אויס אויף אַ געוויסע צייט די רעינטאַלע קאָסטען פאַר די אַקטען.

געגען שווייס פון פיס און געגען אַדציסקעס
נוצט נור דעם שוין 25 יאָהר בעוואוסטען פּראָשעק און פּלאַסטער „ראַדיקאַל" פּרייז נור 30 גר. היט אייך פאַר ענליכע נאָכמאַכונגען וועלכע ברענגען קיין נוצען. נור שאַדען די פיס און אייער געזונד. אויך פלין „ראַדיקאַל" נעגען וואַנצען גאַראַנטירט אויף אַ גאַנצען זומער פּרייז פון פלעשעל 100 גראַם 70 גראָשען. אַלעס צו בעקומען ביי ציטונג-פּערקופער ווינער פּיטריקאָווער 10. פּערקופער אויף פּראָווינץ ווערען געזוכט.

Dr. I. DYNENSON
KOLUMNA, od 2 p.p.

קאָלערטע און ווייסע דאַמען-וועש
ROBOTA RĘCZNA—האַנד-אַרבייט
נעמט אָן צו שטיקען און נייען מיט אייגענע ווי אויך אָנפּערטרויטע וואַרע ווי Petite-reine Crèpe-de-Chine א.ז.וו. אַלעס לויט פּאַריזער און ווינער זשורנאַל. זאַוואַדזקאַ 27 בעליוויייס.

פון דער סדרה
ס'איז ערשינען דאָס 9-טע העפט פון „דער סדרה" וועלכעס נעמט אַרום די סדרות: נשא, בהעלותך, שלח, קורח, חקת, בלק, פּנחס. דערמיט האָט זיך זאַמלונג פון אינטערעסאַנטע אָריגינעלע תורה-ווערטער פּערענדיגט. די 9 העפטען נעמען אַרום אַלע סדרות פון חמשה חמשי תורה. מען קאָן זיי אויך בעקומען אַלע צוזאַמען אין אַ שעהנעם איינבאַנד.
פ. ז. גליקסמאַן לאָדז, זאַוואַדזקאַ 16 טעלעפאָן 47-164.

געגען שווייס פון פיס!
געגען אַדציסקעס! נוצט נור דעם שוין זייט 25 יאָר בעוואוסטען פּראָשעק און פּלאַסטער „ראַדיקאַל" פּרייז 30 גר. אַ שאַכטעל מיט אַ זופּל 50 גר. היט אייך פאַר פאַלשע נאָכמאַכונגען, וועלכע ברענגען קיין נוצען. נאָר שאַדען די פיס און אייער געזונד, אויך פלין „ראַדיקאַל" געגען וואַנצען, גאַראַנטירט אויף אַ גאַנצען זומער. פּרייז פון אַ פלעשעל 70 גר. אַלס צו בעקומען ביים ציטונגס-פּערקויפער וועלנאַרזש, אַלט-שטאָדט 1, אויך ביים ציטונגס-פּערקויפער פּנחס וועלנאַרזש, פּיעטריקאָווער 34 (רוג צעגעלניאַנאַ). 2997

שרייבען שעהן און שנעל
לערנט אויס דער בעריהמטער קאַליגראַף ל. בערמאַן אין 15 לעקציעס. אויך ווערט אויסגעלערנט גוט שרייבען אַ יודישען בריף אין 15 טעג, אפילו דעם וואָס קען גאָרניט. די עלטער שפּילט קיין ראָלע ניט.
זאַוואַדזקאַ 19 ש. 1 פּר.

אַ צימער
אין צענטרום פון דער שטאָט מיט טעלעפאָן פאַר אַן אַנשטענדיגען יונגען מאַן פון זאָפאָרט צו פערמיטען. צו ערפאַהרען טעלעפאָניש 76-112 צון 2-4 נאָכמיטאָג.

Dr. HALTRECHT
ספּעציאַל-אַרצט
פאַר הויט און געשלעכטס-קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 21-245
נעמט אָן פון 8-11 פריה, פון 12.30-1.30 נ"מ. און פון 5 ביז 9 אָוו. זונטאָג פון 10 ביז 1 בייטאָג

פאַרזיכטיג!
ג' דאַמען און מענער!
ער קריגט דריקט זיך אַלע זייטען אַזוי, אַז יעדער גראָשען שפּילט אַ גרויסע ראָלע. צו דעם קומט נאָך דער יום-טוב שבועות און צו שאַנד קאָן מען דאָך נישט געהן, דעריבער רעקאָמענדיר איך אייך, מיינע ג' דאַמען און מענער, אַז צו דעם ציוועק האָב איך צוגעגרייט אַ גרויסען אויסוואַהל פון די נייעסטע פאַסאָנען און מאָדערנסטע קאַלירען
דאַמען און מענער היטען
צו זעהר ביליגע פּרייזען. גלייכצייטיג ווערט אויך אָנגענומען צו איבערפאַסאָנירען דאַמען- און מענער-היטען פון גאָר אַלט אויף געגנצליך ניי. און אַלעס צו ביליגע פּרייזען
געדענקט די אַדרעסען:
פּערדער, זגערזשער 7
לוטאָמיערסקאַ 2, זגערזשער 20

F. Jarisch, Łódź
דאַמבראָווסקאַ 17/19 טעלעפאָן 96-111
צופאָהר מיט טראַמ-ווייען 17 און 7.
נעמט אָן לוין-אַרבייט
טיך, דרעל, שירצענשטאָפען, אָקספאָרד א. ז. וו.
פאַבריק איז פערזעהן מיט די מאָדערנסטע אַפּפּאַראַטור-איינריכטונגען.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
זאַוואַדזקאַ 1.
נאָר פאַר פרישע הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער. קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אוראָלאָגישע און נערוועז-קראַנקהייטען.
קוואַרץ-לאַמפּ-עלעקטרישער הייל-קאַבינעט · קאָסמעטיק.
טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמ.
בעזונדערע וואַרטע-צימער פאַר פרויען.
וויזיט 3 זלאָטעס

וואַרינונג
שלאָסערי-אַרבייט פאַר
געשעפט
פאַבריק
J. REDER
קאָנסטאַנטינער 13, (רוג זאַכאָדניאַ).
פּיהרט אויס ביליג

אבאָנעמענטס-פּרייז: פאַר אַ חודש אין פּוילען 3 זלאָטעס, אין פראַנקרייך און בעלגיען—20 פראַנק. אין אַנדערע לענדער 1.25 $. אַנאָנסען-פּרייז: פאַר אויסלענדישע אָנאָנסען 100% טייערער. אויסער דער טאַקס פיר 50 טייערער. פון די פּרייזען ווערט ניט קיין ערמעסיגונגען. פאַר אַ מיליטעטער-שורה פאַר'ן טעקסט 16 גר. פּרייזען 24 גר. אין טעקסט 60 גר. נאָכ'ן טעקסט 12 גר. פּרייזען 18 גר.

Drukarnia E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Dzierżawca: S. B. Kron. — Odpowiedzialny Red.-wydawca: J. Gilen